Ը. ՏԱՐԻ 2274 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 4 ՆԱԽԱՊԱՐԳ 4384 — 14 ՕԳՈՍՏՈՍ 1891 — 21 ՄՈՒՀԱՐԻՄ 1309 — ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԴՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Գալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده نورادونكيان خانده آره‌ولك
غزتەسى اداره‌سنه

Direction du Journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԳԱՆՁԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան գանձկան արժէք	150
» » Վեցամսեայ » »	75
» » Եռամսեայ » »	40
Օտար երկրներու Տարեկան Փոստ	56
» » Վեցամսեայ	28
Ընտիր Թուղթի համար մասնաւոր արտօնութիւն Տարեկան Օտ. Ոսկի	2
Փաւառաց Թղթատարի հարկ մասնաւոր	Ղրշ. 50

Խմբագրութիւնս ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն չեն առուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 14|26 ՕԳՈՍՏ. 1891

ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ՆԱՄԱԿԱՆԻ

(Պատահական Թղթակցէ մը.)

Մամուլը մեծ ոյժ է և պարտաւոր գործելու յօգուտ հասարակութեան, եթէ կամենում է հաւատարիմ մնալ իւր նշանակութեան և պաշտօնին. ուստի և այն հարցերն որոնք հետաքրքրում են ժողովրդեան, մամուլը պարտական է բացատրել արդարութեամբ և անկողմնապահութեամբ. այս նպատակաւ էլ մտադիր եմ թղթակցելու պատուական թերթիդ, հաղորդելով որ ինչ անցնում է ներկայումս Ս. Մայր Աթոռումն, որպէս զի հայ ժողովուրդը ճշդութեամբ հասու լինի նորա վիճակին, որ այսօր ամէն Հայ Քրիստոնէի սրտին ամենամերձն է։

Երջանկայիշատակ Հայրապետի անակնկալ մահը մի թշուառութիւն էր Ս. Աթոռի և Եկեղեցւոյ համար. ոչովհետեւ միայն անձին Հայրապետի յատուկ է և նա միայն կարող է բաղդել և պաշտպանել Եկեղեցու և Ազգի շահերն, ըստ իրաւանց որ ունի թէ՛ օրինաց և թէ իւր պաշտօնի զօրութեամբ։ Ամէն անգամ Ս. Աթոռի թափուր մնացած ժամանակ արձակ ապարէզ է բաց անում այնպիսի անձանց, որոց ձեռքն անցնում է ժամանակաւոր իշխանութիւն և որոնք պատրաստ են ուրիշի հացին եղ քսել։ Աւելի վտանգաւոր է այդպիսի ժամանակն երբ աւագութիւնը վարչութեան մէջ անցնում է մի անձնաւորութեան, որ յաճախ անձեռնհաս է իրան հասած իշխանութիւնը վարելու։ Այսպէս այսօր երկրորդական նկատումներու զոհ գնաց Մայր Աթոռի ձեմարանն. որովհետեւ Սարգիս եպիսկոպոսն, որ ժամանակաւոր կառավարիչ նշանակուած էր, հաւանութեամբ Մինասի նախանգամ Երեմիա եպիսկոպոսի ցրուեց այն ուսուցչական խումբն, որ Ռուսաստանի հայ ուսուցչաց ծաղիկն էր, թէ՛ գիտութեան մէջ ունեցած իւր հմտութեամբ և թէ փորձառութեամբ և զոր երջանկայիշատակ Հայրապետը մեծ յանձնով ու փայփայանօք կազմել էր։ Երկուքն էլ ձեմարանը տկարացուցին, և այժմս էլ նոյն Երեմիա եպիսկոպոսն, որ 1884ին իբրեւ Մինասի անգամ երջանկայիշատակ Գէորգ Կաթողիկոսի՝ իւր բարերարի Կոնդակին,— որով Մակար Աբգեպիսկոպոսին յանձնուում էր Տեղապահութիւնն, Մայր-Աթոռն ու ձեմարանը՝ ցընորութիւն Հայրապետի,— և ո՛չ մի կոպէկի գին տուեց ի փայ հիման Բոլոժենիպի, այսօր նոյն անձնաւորութիւնն իբրեւ Տեղակալ, առանց Կոնդակի և առանց բանաւոր կարգադրութեան Հայրապետի, իշխում է, թեւ և թիկունք ստանալով աննպաստ տարրերից. Նա չքաւականանալով ձեմարանի գլխին բերուած փոփոխութեամբ, այժմ էլ չվոթութիւն է դցում Թիֆլիզի Ներսիսեան դպրոցի մէջ, շօշափելով (հարուածելով, դպչելով) Ս. Առաջնորդի և Հոգաբարձութեան իրաւունքներն, որոնց կաթողիկոսներն անգամ ձեռնամուխ չէին եղած։ Սինոդի նախանդամի պաշտօնը ստանալով երեւակայում է թէ ժամանակաւոր Կաթողիկոս է և իրաւունք ունի Հայրապետներին վերապահուած իրաւունքներին ձեռնամուխ լինելու և ամէն ինչ վճռելու իւր կամայականութեամբ։ Սորա խորհրդականն է Սեբաստիայի Արիստակէս եպիսկոպոսն, որոյ իմաստութիւնն ու խելքը լուութեամբ գործելու հնարագիտութեան մէջ է։ Նա գիտցած է փարիսիել միամիտների զգացմունքը։ Վանքը նորա մէջն է որ այսօր Հայրապետին վերապահուած ձեմարանի ու ներսիսեան դպրոցի գործերին խառնուելու առթիւ՝ վաղը կարող են նրանից պահանջել և՛ ընդհանրապէս ուսումնական ու այլ կարեւոր խնդիրների մասին զեկոյցութիւնք, որոց դէմ Կաթողիկոսները բողոքած են։ Նա ամէն ինչ կը զեղծանի մասամբ իւր պարզմտութեամբ և անհեռատեսութեամբ, մասամբ էլ փառասիրութեամբ, յուսալով շահիլ մեծամեծաց շնորհն։ Արդէն յայտնի կը լինի Խմբագրութեանդ, որ նոյն Երեմիա եպիսկոպոսն Սինոդի նոր անդամներ առաջարկած է ի հաստատութիւն Թագաւոր կայսեր, որով մի իրաւունք չշոչափած է որ բացառապէս Ազգիս Հայրապետին էր վերապահուած օրինօք։ Այսպիսի ընթացքով, ցընորութիւն նոր Կաթողիկոսի, վերջինիս իրաւունքը ոչ Ս. Էջմիածնի վանահօր իրաւանց կ'ինկնի. վասն զի միանգամ բարձրագոյնս հաստատուած կարգադրութիւնք փոփոխութեան ենթարկուիլ չեն կարող։ Այս մասին տեղական ռուսահայ և ռուս մամուլի մէջ մեծ վիճաբանութիւն ծագեցաւ, որ նպաստեց վէճին սաստկանալուն թէ՛ Ս. Աթոռումի և թէ նոյն իսկ ժողովրդեան մէջ, ուստի և Ցաճկահայոց մամուլի ուղղամիտ մասն իւր մեղմամտութեամբ կարող է կրնա տալ Ս. Եկեղեցւոյ և Հայրապետի իրաւանց պաշտպաններին։ Ատ Ս. Եկեղեցւոյ և Հայրապետի իրաւանց նախանձախնդիրներն անկարող են ամէն ինչ գրել ու խօսիլ, մինչդեռ հակառակորդք արձակ համարձակ են այն ապարիզում, որին մերձենալն սրբապղծութիւն կը համարէին, եթէ փոքր ի չատե ազգային-եկեղեցական շահերի նախանձախնդրութեան ղգացմունք ունենային. բայց դժբաղդաբար կիրքն ու կուսակցական հոգին բոլորովին տիրապետել են, միւս կողմից տգիտութիւնն ազգային էական շահերի, Ս. Եկեղեցւոյ նշանակութեան և Հայրապետի իրաւանց՝ դեկավարում է նրանց, և ուր նոքա պէտք է աւանդութեանց ու Ս. Եկեղեցւոյ կանոնների հնազանդէին, անդ իրանց խելքի փչածին ու շահին են հետեւում։

Պարզ է որ իրերի այսպիսի վիճակը լաւ արդիւնք չի տալու ու ապագայում Ս. Աթոռի ու Հայրապետի դրութիւնն աւելի աննախանձելի կը դառնայ։ Իրաւ է, կան Ս. Աթոռի Միաբանութեան մէջ ե՛ւ ազգային եկեղեցւոյ ու Հայրապետութեան իրաւանց քաջ նախանձախնդիր Ս. Հարք. բայց չէ՞ որ հակառակորդք արթուն են, և Ս. Աթոռի վիճասուց նպաստաւոր։ Ազգայում վիճասուց առաջն առնելու միջոցներից մէկն է և՛ այն որ Ցաճկահայք աւելի ուշադրութիւն դարձնէին Ս. Աթոռի վերայ, աւելի կանոնաւոր և ազդեցիկ կերպով մասնակցին հայրապետական ընտրութեան, որով նորընտիր Հայրապետին աւելի կշիռ ու նշանակութիւն տրուած կը լինի, լինի նա ո և իցէ բուն հայ եկեղեցական, բոլորովին անձնատուր հայ Եկեղեցւոյն, ազատ սնափառութիւնից ու ճշմարիտ աշակերտ Աւետարանի։ Սորա համար անհրաժեշտ է որ Ցաճկահայք ո՛չ թէ մի կամ երկու պատգամաւորք մասնակցին կամ իրանց իրաւունքը յանձնեն Իշմեան Տեղին ներկայ գտնուողներից մէկին, այլ իւրաքանչիւր վիճակից ուղղակուին առանձին պատգամաւորներ, որ իրաւացի է, և համաձայն Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ հին կանոններին, Բոլոժենիպի պահանջին, ուստի ոչ մի արգելք մեր կառավարութեան կողմից չէ կարող լինել։ Եթէ բոլոր վիճակներից պատգամաւորաց գալն անհնարին կը լինի ճանապարհների դժուարութեան և տեղի մեծ հեռաւորութեան պատճառաւ, գէթ կիսով չափ հնար է իրագործել կրօնպիսն այդ կարեւոր գործը։ Չեմ կարծում որ ծախուց ծանրութիւնն առնի դառնայ անտարբերութեան, քանի որ աներևակայելի է որ ամբողջ մի վիճակ անկարող լինի մի պատգամաւորի ճանապարհածախքն հոգալու, որի ծախքին զուցէ և՛ Ս. Աթոռն յանձն առնու մասնակցելու, վասն զի խնայելիք իրը ծանրակշիռ է և բարձր քան որ և է դրամական հաշիւ։ Հայոց այդ եղանակաւ հայրապետական ընտրութեան մասնակցութիւնն և՛ այն օգուտը կ'ունենայ, որ ի ձեռն պատգամաւորաց աւելի մերձաւորապէս կը ծանօթանաք թէ Ս. Աթոռի հանգամանաց ու անձանց և թէ աւելի սերտ կապ կ'ընկնի Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ հայրապետական Մայր Աթոռոյն և իւր հեռաւոր հօտերին մէջ։ Կարծեմ որ մանաւանդ ներկայումս յարաբերութեանց այդ սերտութիւնը յոյժ կարեւոր է գէթ ապագայում մեր Եկեղեցւոյ գործոց միութիւն և համերաշխութիւն տալու համար։ Մեր շահերն ընդհանուր պիտի լինին եթէ ուզում ենք իրրեւ առանձին հասարակութիւն մասնակցիլ ընդհանուր լուսաւորութեան և յառաջադիմութեան. բայց այս առանձնութիւնը պահպանել կարող է ներկայումս միայն մի հաստատութեամբ, այն է առանձին Եկեղեցիով ու սորա գլուխ՝ իրաւունքներ վայելող և կշիռ ունեցող Հայրապետով. Այսպէս ընդհանրական Հայրապետին խնդիրն այսօր մեզ համար մեր Եկեղեցւոյն համար կնանքի ու մահուան խնդիր է, և պէտք է ամէն քրիստոնեայ հայի բարեպաշտ սրտին մերձաւորագոյն և սուրբ առարկայ լինի։

Ս. Էջմիածին
91 օգոստոսի 2

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ ԺԹ ԴԱՐՈՒՆ ՄԷՋ

Թէեւ Անգլիա և Ֆրանսա աւելի քան երեք-քառորդ դարէ հետէ խաղաղութեամբ կ'ապրին իրարու հետ, թէեւ Անգլիա և Ֆրանսա, աշխարհի նաւային երկու մեծագոյն Տէրութիւնք, շատ մօտիկ դրացիներ են, բայց միսուն տարիէ հետէ միայն երեք անգամ է որ Ֆրանսական նաւատորմը պաշտօնական այցելութիւն տուաւ Անգլ. գլխաւոր նաւահանգստաց։ Անգ. նաւատորմն եւս աւելի տակաւ չէ այցելած Թուլոն, Պրեստ կամ Շերպուրգ։ Մէկ ու կէս դար տեւողանգլ-ֆրանսական երկար պայքարն Անգլիացւոց և Ֆրանսացւոց սրտին մէջ խորին ատելութիւն մը թողած է, որ բոլորովին արմատախիլ չէ եղած այնուհետեւ։ Լուի Ֆիլիբ թագաւորին օրով, յաճախ երկիւղ կար պատերազմի մեջտեղ Բրիտանիոյ և Անգլիոյ միջեւ։ Վադէրլոյի և Ս. Հելենէ կղզւոյ յիշատակները դեռ չատ տաք էին, այնչափ տաք որչափ այսօր 1870—71ի ֆրանսական պատերազմի յիշատակն։ Մինչ Օրլէանեան Ժոէնվիլլ իշխանը Պէլֆոռ մարտանաւով ի Ֆրանսա կը դարձնէր Մեծին Նափոլէոն ոսկորտիքն, անգլի-ֆրանսական պատերազմի երկիւղ ա՛նքան սաստիկ էին որ երբ Ժօէնվիլլ իշխան Ադլանդեան Ովկեանոսին մէջ իւր առջեւ տեսաւ անգլիական մարտանաւ մը, ճակատամարտն անխուսափելի կարծելով, թնդանօթներ լեցնելու և ի կարգ շարուելու հրաման տուաւ իւր նաւաստիներուն։ Լուի Նափոլէոնի օրով ալ, Անգլիոյ և Ֆրանսայի միջեւ խաղաղութեան ու պատերազմի խնդիրը թեւ մը կախուած կը թուէր։

Անգլ-Ֆրանսական ձգտեալ յարաբերութիւնք քիչ մը բարւոքեցան 1844 ին, երբ Ֆրանսական նաւատորմը մը այցելեց Փորթսմութ, և ուրիշ այցելութեամբ մը զոր Ֆրանսական տարբեր նաւախումբ մը տուաւ 1865ին։ Այս այցելութիւնք միջոց եղան երկու դրացի ազգերն աւելի աղէկ ճանչցնելու միմեանց։ Բառորդ դարէ մ'ի վեր առաջին անգամն է որ Ֆրանսական ուրիշ նաւախումբ մը, ժէրվէ ծովակալին հրամայութեամբ, կ'այցէ Անգլիոյ գլխաւոր նաւահանգիստն, և Անգլիացիք կը յուսան որ այս նոր այցելութիւն վերջապէս պիտի բառնայ մնացեալ թիւրիմացութիւններն երկուց ազգաց միջեւ։

Երբ Լուի Ֆիլիբ թագաւոր Վիքթորիա թագուհւոյն այցելեց 1844ին, իրեն կը հետեւէին Ֆրանսական հինգ աքքունի նաւեր, որոց մին Ամէլի թագուհւոյն անունը կը կրեր։ Ն. Վեհափառութեան քով կը գտնուէին Պ. Կիզո և Մոնթալանբէրի դուքսն։ Ուինսորի արքայական պալատան մէջ անգլիական արքունի նուագածուաց հընչեցուցած ֆրանսերէն երգերն էին «Լա Փարիզիէնն» և «Կեցցէ՛ Աքքայն»։ Լուի Ֆիլիբ թագաւոր իւր կոդ մարտանաւը դարձաւ փոխարկալի օդով մը, բայց Վիքթորիա թագուհին որ իրեն կ'ընկերանար, հոգ չբրաւ, և արքունի մակոյկով վերադարձաւ անգլիական զրօսանաւն։ Ցիշեալ կոդ մարտանաւուն մէջ թագուհին շատ հաւնած էր ֆրանսական տեսակ մը կարկանդակի, և երբ մեկնեցաւ, մարտանաւուն ֆրանսացի հրամատարն այն կարկանդակէն ծրար մը յանձնեց իւր սպայից միոյն, թագուհւոյն գտնուած արքունի զրօսանաւը տանելու։ Սպան ելնելով այն զրօսանաւը, պարզ հագուած կին մը տեսաւ վերնայարկին վրայ, և չդիտնալով թէ ո՛վ է, հասարակ ձեւով մը անոր տուաւ ծրարն որ թագուհւոյն յանձնէ։ Կինն և անոր քով գտնուող երիտասարդ ձայն չհանեցին, զուարճանալու համար, բայց մին էր նոյն ինքն Վիքթորիա թագուհին, միւսն էր անոր ամուսին Ալպերդ իշխան։

Յաջորդ այցելութիւնը տեղի ունեցաւ 1865ին, երբ կոմս Պուէ-Վիլօմէ, որ Խրիմեան պատերազմին մէջ Անգլիացւոց հետ քով քովի կռուած էր հասարակաց թշնամւոյն դէմ, Սիսիլիէ նաւ ֆրանսական հզօրագոյն նաւատորմով մը, բաղկացեալ ինն զրահաւորներէ և մի քանի մանր նաւերէ, որոց դէմ նոյն պահուն Անգլիացիք նոյն զօրութեամբ նաւատորմ մը չունէին ի Սիսիլիէ, բան մը որ շատ դպաւ բրիտանական հարենասիրութեան։ Այն 1865 թուականի անգլ. և ֆրանսական նուաստորմերն գրեթէ ոչինչ մնացած է այժմ ի գործածութեան։ Կրնայ ըսուիլ թէ Ֆրանսա և Անգլիա բոլորովին նոր նաւատորմեր չունած են յօրէ անտի։

1844 ին Ֆրանսա յԱնգլիա զրկեց Օրլէանեան նաւատորմ մը, յորում էր Ամէլի թագուհւոյն անունը կրող զրօսանաւ մը։ 1865 ին Ֆրանսա յԱնգլիա զրկեց Պոնափարթեան նաւատորմ մը, յորում կը գտնուէր կայսերական զրօսանաւն «Հորթանս թագուհի», յանուանէ մօր Լուի Նափոլէոնի։ Եւ արդ, յամին շնորհաց 1891, Ֆրանսա յԱնգլիա կը զրկէ հանրապետական նաւատորմ մը, յորում արքունի զրօսանաւ չկայ, զի միապետ չկայ Ֆրանսայի մէջ որ զրօսանաւ ունենայ։

Այս պատմական դէպքերու և հանգրուիններու ակնարկելով, թերեւի թղթակիցն որ այցելած է ժէրվէ ծովակալի նաւատորմին, կ'ըսէ. «Անգլիացւոց համար խնդակցութեան օրն նաւորը պատճառ մ'է որ ո՛չ միայն գործնականօրէն նոյն կը մնայ բրիտանական Սահմանադրութիւնն, որոյ իշխանութեան օրով այս ֆրանսական նաւատորմերու առաջինն այցելեց յԱնգլիա 1844ին, այլ և նոյն կը մնայ Մեծին Բրիտանիոյ Վեհապետուհի (Վիքթորիա Թագուհին), որ հաւասարապէս ընդունած է այս այցերու առաջինն, երկրորդն և երրորդը, մինչ այն կէս դարու միջոցին Ֆրանսա Օրլէանեան Թագաւորութենէ անցաւ Պոնաբարթեան Կայսրութեան և Կայսրութենէ ի Հանրապետութիւն։ Բայց այս փոխանցմանց միջոցին ընդ որս անցաւ Ֆրանսա, աւելի գիւրացաւ քան գժուարացաւ երկուց ազգաց զիրար ճանչելու և աւելի մտերմօրէն բարեկամանալու գործը։ Մեք Անգլիացիքս զմիմեանս աւելի աղէկ կը հասկնանք այսօր և Ֆրանսացիք աւելի աղէկ կը հասկնան զմեզ քան թագաւորական, նափոլէոնեան, օրլէանեան և պոնափարթեան իշխանութեանց օրով։ Ասպարէզն աւելի քան երբեք բաց է ժողովրդոց անկեղծ բարեկամութեան, որ յաջորդած է այն ժամանակի վեհապետներու քաղաքական բարեկամութեան։ Ամէն դէպք որ կը նպաստէ այս բարեկամութեան մշակման՝ բերկրութեամբ կը լնու Անգլիացիներն։ Ասոր համար է որ ժէրվէ ծովակալի նաւատորմին գալուստն այնքան ընդհանուր հետաքրքրութիւն կը շարժէ։ Փորթսմութ, Սաութամպտոն, Կոսվորդ և չրջակայք լի են այցելուներով, մանաւանդ անհամար թղթակիցներով։»

ՀԵԼԼԷՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Աթէնքէ կը ծանուցուի Յովհան Սաքելլարի մահն, Ազգային Մատենադարանի ձեռագրաց ճիզին տեսուչ և պահպան։ Արդի Յունաստանի նշանաւորագոյն գիտուններին մին էր, և հնախօսութեան վրայ ինչպէս եւ հին մատենագրութեանց քննադատութեան վրայ իւր գրուածք մեծ յարգ և հմտարուում կը վայելէին յեւրոպա։

ԳԵՐԵՎԱՃԱՌՈՒԹԻՒՆ

Ալեքսանդրիոյ լրագիրք կը ծանուցանեն թէ 1891 յունուարի — զատագրման գիւանը 109 գերեաց ազատագրութեան թուղթ տուած է, որոյ 19ը սուանցի այրեր էին, 8կը սուանցի ազջիկներ և կիներ, 2ը հապէշցի այրեր և կը հապէշցի կիներ։

ՀԱՄԱԺՈՂՈՎ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԼԵԶՈՒԱՑ

Կը յիշուի թէ եգիպտական կառավարութիւնն որոշած էր պաշտօնապէս ներկայացուցիչ ունենալ արեւելեան լեզուաց համաժողովոյն մէջ, որ ի Լոնտոն պիտի գումարի առաջիկայ ամսուն։ Այս նպատակաւ, եգիպտոսի Նախարարաց Խորհուրդն իւր վերջին նիստերէ մէջն նշանակած էր զՇէյխ Ֆաթալլա Համզա, Հէֆին էֆէնտի Նաֆիզ և Մահմատ էֆ. Խամէր, իբրեւ պատուիրակներ եգիպտական կառավարութեան կողմէ։

Վերջին սուրհանդակաւ առնուած Ալեքսանդրիոյ լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Խեդիվը եգիպտոսի պատուիրակաց հրաման տուած է Փահիրէ դառնալ, որովհետեւ եգիպտական կառավարութիւնն իւր որոշումը փոխած է, և պիտի չմասնակցի համաժողովոյն։

Պատճառը չի յայտնուիր։

—)(28)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԵՐԿՈՒ ԱՆՄԵՂՆԵՐ

ԺԻԼ ՄԱՌԻ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՈՒՈՎ

ՍԵՓ ՋԱՄԲԱՅՆԵՐԷՆ

Երբ Զեկեր ձիորսութենէն վերադարձաւ, ինքն ալ հաստատեց թէ ծերունին երբէք իր խօսքին դրժած չէ։

Մէկ օր, յետոյ երկու օր սպասեցինք։ Ոչ ոք։ Երրորդ օրն ալ ձայն չելաւ։ Այն ատեն աւագերէց վրայ սկսայ լալ։ Իրիկունը, Զէկերը և կինը տխուր գտայ։ Երեսց դէմքին սոսկալի էի և երբէք այսպէս տեսած չէի զայն։ Գրեթէ բարուութեամբ երեսս կը նայէին։ Ճաշի նստեցուցին զիս և մայրն ինձ լեցուց ձկնապուրը, տաք տաք ձկնապուր մը զոր գիտեր թէ չատ կը սիրէի։ Բայց սիրտս լեցուած էր։ Չէի կրնար ուտել։ Այն ատեն մայրն ըսաւ.

—Խեղճ տղաս, մենք գիտենք թէ Պ. Կաբար Մալօ ի՞նչու չեկաւ որպէս խոստացած էր քեզ...

Կարծելով թէ աղէկ լուր մը պիտի առնեմ, սկսայ ժպտիլ։

Ուրեմն մխիթարուած էի, բայց երկար չտեւեց այս։

Մայրը, սեղեակն աւելցու ատենն, որովհետեւ ապուրն արդէն կերած էինք, կը յաւելուր.

—Նախընթաց գիշեր մեռեր է։

Ինձմով զբաղելու ժամանակ չէր ունեցած եւ զի ոչ ոք գիտէր իր ողորմածսէր դիտաւորութիւնները, տակաւին երկար ատեն Զեկերին տունը մնացի։ Միայն թէ, որովհետեւ բանի մը չէի ծառայեր, դպրոց կը դրկէր զիս։ Ես կարդալ, գրել, հաշուել գիտեմ, դուն ալ գիտե՞ս, Պերթին։

—Ես շատ բան չեմ գիտեր, Շարլօ։

—Վերջապէս, գործակալութիւնը նորէն ետ առաւ զիս Զեկերի խնդրանաց վրայ և, չկրնալով ուրիշ տեղ մը գտնել, Կորկի մէջ Բոնսըլէ անուն խնամածուի մը յանձնեց, որ հիւանդանոցի տղաքներ քովը կառնուր, որովհետեւ անոնցմէ տասնի չափ գտայ հոն անոր խնամածութեան ներքեւ։ Բոնսըլէ ստակ կը շահէր զանոնք այլ և այլ կողմեր գործարաններու մէջ դրկելով։ Հոն հանելէն երեք օր ետքը, ըսաւ ինձ թէ՝ իմ մասիս պայմանագիր կնքած է Մարի-Բլոտ անուն կրեփեացի մը հետ։

Մեծ բան մը չէի շահեր Մարի-Բլոտի քով, բայց ի փոխարէն, շարաշար կ'աշխատէի։ Զեկերին կարօտը կը քաշէի, որ, գէթ, եթէ երբեմն կը յանդիմանէր զիս, երբէք չէր ծեծեր։ Շատ չանցած Ռոզանտէլի մէջ կրած հիւանդութենէս աւելի հիւանդ եղայ։ Եւ այն ատեն, որովհետեւ Մարի-Բլոտի նկատմամբ ունեցած յանձնառութիւնս լիովին չէի կատարեր, կը ծեծեր զիս։ և տունը, հայր Բոնսըլէ ալ կը ծեծէր, առանց հաց տուելու կը պակեցնէր, կամ տունէն կը վռնտէր որպէս զի գիշերն ստիպւում դուրսն անցուցնել։ և այս ամենուն պատճառը, որովհետեւ շատ զօրաւոր չէի և բաւական ստակ չէի վաստկցներ իրեն։

Հաւատա որ չա՛տ ու չա՛տ դժբախտ էի։ Երեսէս կ'երեւէր հիւանդ ըլլալս։ Եւ սակայն չէի տրտնջար։ Զէի ուզեր որ զիս ծոյլ կարծեն։ Անգամ մը, կիրակի օր մը, մէկ քանի պարոններ եկան Բոնսըլէի տունը եւ հարցուփորձեցին զինք։ Ես ալ հոն ըլլալով խօսակցութիւնն լսեցի։ Հարցուցին իրեն թէ որոնք էին այն վարպետներն որոց քով կը դնէր տղաքները։ Ամենուն ալ անունը տուաւ, Մարի-Բլոտէն զատ։ Որովհետեւ Կորկի չրջակայքը կիրի չատ փուռեր կային, այդ պարոններէ մին հարցուց. «Հայր Բոնսըլէ, կ'ենթադրեմ թէ ոչ մէկ պաշտպանեալ չէք դներ կրեփրացներուն քով, այնպէս չէ՞. աղէկ կը յիշեմ, պաշտպանեալ ըսաւ.—Ո՛հ, ոչ, պարո՛ն, պատասխանեց հայր Բոնսըլէ։ Եւ որովհետեւ չարժում մը կ'ընէի հասկցնելու համար թէ կը սխալէր, թեւս անանկ ուժով սեղմեց որ, կարծեցի թէ պիտի մեռնիմ, այնքան ցաւ զգացի։

«Այն ատեն, չարունակեց Շարլօ, պարոնները մեկնեցան համոզուելով թէ լաւ տեղեկութիւն առած են խնամածուին տան մէջ անցած դարձածին վրայ։ Կ'երեւար թէ որոշեալ ժամանակներու մէջ պիտի գային, բայց ես երկար ատեն տակաւին մնացի Բոնսըլէի քով և ալ բնաւ չտեսայ զանոնք։ Եթէ գոնէ երեք ամիս եռքը գային, անկողնոյն պիտի գտնէին զիս, գրեթէ հոգեվարս։ Կը տեսնես որ անտանելի բան է կիրի փուռերու մէջ աշխատիլը... անտանելի մանաւանդ կուրծքի համար։ Եթէ գիտնայիր թէ ի՞նչ գէշ հոտեր կը բուրեն փուռերը եւ գլուսս կը զարնեն։ Նախ կը կարծես թէ կը գինովնաս։ Գրլուխդ կը դառնայ։ Ասկիա երբեմն կը յիշեցնէ ինձ այն օրն երբ Բրիքէի, իմ խե՛ղճ Բրիքէիս հետ, բացի սենեակին դուռն ուր կը մեռնէր Տիկին Միլիէթ պզտիկ Պերթիեն քով։ Այո, շատ անգամ միեւնոյն հոտն է։ Ածխային կազ կը կոչեն այդ հոտը։ Անգամ մը այնչափ շնչեցի անկից որ գգայազիրկ գետին ինկայ և առին տարին զիս։ Կը կարծէի թէ Վալանսիէնի կամ Արրասի հիւանդանոցը պիտի փոխադրէին զիս, բայց Բոնսըլէ կը վախնար որ յանդիմանութիւն կը լսէ։ Ուստի իր տունը պահեց զիս։ Հոն մարդ եղած ատենը կըսէր թէ չատ կը սիրէր զիս, թէ իրրեւ իր որդին կը նկատէր։ Երբ ինձ հետ առանձին մնար և կարծէր որ կը քնանամ, անկողնոյս կը մօտենար եւ կ'ըսէր. «Մատիէ՛, վիժած, բայց դեռ չը՞ պիտի սատկիս։ Ուրեմն առանց բան մը ընել տալու քեզ պիտի կերակրե՞մ սատկի՛»։ Եւ ձմեռը, առատ մը, որ սաստիկ ցուրտ կընէր եւ կը ձիւնէր, տունէն հեռացաւ՝ բաց ձգելով իմ գտնուած սենեկիս դուռն և պատուհանը։ Հովը սաստիկ կը փչէր եւ ձիւնն յորձանապտոյտներու կուգար մինչեւ անկողնոյս վրայ։ Օգնութիւն կը գոչէի, որովհետեւ կը ըզգայի թէ այդ բան կրնայ մեռցուցնել զիս։ Բայց տունը կորկին դուրս կը գտնուէր եւ այդ սոսկալի օդին մէկը չէր անցներ ճամբայէն։ Եւ ես շատ տկար բլլալով՝ չէի կրնար ոտքի ելնել, և դուռն ու պատուհանը փակել։

Բոնսըլէ մէկ ժամէն տուն դարձաւ։ Գինով էր։ Բարեկամներու հետ օղի խըմած էր գիշերուան մը մէջ։

Քովս եկաւ և աչուքներս բաց տեսնելով.

—Զի ստակեցա՞ր, մարթդ կաշի՞ն հնուած է։

Այդ օր հասկցայ թէ ինչո՞ւ համար Բոնսըլէ օտարաց առջեւ գործանոք կը վարուէր հետս։ Բժիշկը չատ գէշ գտաւ զիս։ Եւ ծերունին ըսաւ.

—Հայր Բոնսըլէ, այս տղան գէշ կը խնամուի։ Հիւանդութեան սկիզբը կանխաւ ըսի ձեզ... յանցաւոր էք կիրի փուռերը զրկելնուդ զայն և Մարի-Բլոտ ալ յանցաւոր է զայն ընդունելուն։ Օրէնքը բացորոշ է։ Կիրի փուռերն վատառողջ հատատութիւններ են։ Արգիլեալ է անոնց տղայք աշխատցնել... պիտի բողոքեմ։

Այդ օրէն սկսեալ քիչ մը աւելի հանգիստ եղայ և Բոնսըլէ չի բացաւ պատուհանները։ Միայն, անանկ գէշ աչքով կը նայէր ինձ որ վախէս կը սարսռայի եւ այդ աչքերը չտեսնելու համար օրուան մեծ մասը քնանալ կը կեղծէի։

Եւ սակայն վերջապէս առողջացայ։ Կը՛նամ ըսել որ բժիշկը կեանքս ազատեց։ Ամէն օր զիս տեսնելու կուգար, ամէն օր, առանց անգամ մը զանց ընելու։ Դեղերն ալ ինք կուտար։ Հայր Բոնսըլէին սիրան հանգստացուցած էր, որովհետեւ առաջին օրէն իսկ բաած էր անոր.

—Այցելութիւններս չպիտի հաշուեմ։ Կորկէն ելնելէս ետքն է որ, ի Սէն—Ռըմի, Լավերժոլի գործարանը մտայ։

Տակաւին կորովս տեղը չէ եկած, բայց գէշ չեմ եւ չատ գոհ եմ հոս ըլլալուս, Պերթին, որովհետեւ չեմ գիտեր թէ ինչու, բայց ինծի այնպէս կուգայ որ բարեկամ պիտի ըլլանք եւ թէ արդէն կը սիրեմ զքեզ։

Այդ պահուն ժամը մէկ զարկաւ։ Գործատանց զանգակներն աշխատելու կը կոչէին գործաւորները, և զանգակին ձայնը երկար ատեն լսուեցաւ, չես գիտեր ինչ հրամայական եղանակաւ մը։ Այրերը, կիները, տղայք կ'ճամապարհէին, բազմութեամբ ներս կը մտնէին։

Պերթին եւ Շարլօ ոտքի ելան և հեռանալով իրենց հովանաւոր անկիւնէն, աբեւակէզ բակին մէջէն անցան։

Շարլօ՝ պզտիկ աղջկան քովէն քալած ատենը կըսէր.

—Ահա պատմութիւնս աւարտեցի... և սակայն ազուոր բան չէ այսպիսի կեանք մը... մէկէն միւսին... միշտ նոր դէմքեր։

(Շարունակելի)

ՀԱՐԵՒ Ի ՊԵՐԼԻՆ

Մանր արկած մը պատահեցաւ անցեալ հինգշաբթի Պերլինի հարաւ-արեւելեան մասին մէջ. Քաղաքին իւղի գործարանաց մեծագործներէն մին կրաւ առաւ։ Որովհետեւ աւելի քան 4 000 տակառ մթերեալ էր շէնքին մէջ, Պերլինի Ջրանկրաց ամրողջ վաշտը կանչուեցաւ կրակը մարելու, բայց թէեւ մեծ ճիգեր ըրին, հրդեհին ծաւալումը չկրցան խափանել։ Քիչ ժամանակի մէջ բոլոր շէնքն այրեցաւ։ Եւ որ աւելի էր, այրող տակառք մեծաւ շառաչմամբ պայթելով, մօտակայ փողոցներուն մէջ տարածեցին կրակն, և նիւթական մեծ վնաս պատճառուեցաւ եւրոպական դեսպանները դժուարաձայն զսպեց հրդեհը Պերլինցի ջրանկիր խումբն, որ սակայն քաջարուեստ խումբ մ'է։

ԱՐՏԱՔՍՈՒՄՆ ՀԸԼԻՑ

Մոսկուայի ոստիկանութեան վերատեսչին մէկ շրջաբերականն հետեւեալ երեք կարգերու կը բաժնէ հրեայ փաստաբանները, բժիշկները, խանութպաններն եւ արհեստաւորներն որք պէտք է արտաքսուին Ռուսիոյ հողէն։

1. Անոնք որ ի Մոսկուա բնակեալ են երեք տարիէ ի վեր կամ պակաս, որք ամուսնացեալ են կամ ամուրի, և մէկ սպասաւոր կամ մէկ բանւոր միայն կ'աշխատցնեն։ Ասոնց երեքէ մինչեւ վեց ամիս պայմանաժամ կը տրուի երկրէն ելնելու։

2. Զորս անդամէ աւելի չպարունակող ընտանիքներ, որք գրեթէ վեց տարիէ հետէ բնակեալ են ի Մոսկուա։ Ասոնց մինչեւ ինն ամսոյ պայմանաժամ։

3. Աւելի քան չորս անդամէ հրեայ ընտանիքներ, որք աւելի քան վեց տարիէ հետէ հաստատեալ են ի Մոսկուա։ Ասոնց մէկ տարւոյ պայմանաժամ կը տրուի։

Իսկ տուն կամ գործարան ունեցող հրեայ կալուածատէրց կը հրամայուի ծախել իրենց ստացուածքն և մեկնիլ երկրէն մինչեւ երկու տարի։

ԱՅՍ ԱՒՈՒՐ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԱՒ

ՎԻԼՀԵԼՄ ԿԱՅՍՐ

Պերլինէ կը հեռագրուի. «Այսօր գեղեցիկ օդովմը տեղի ունեցաւ պահակազօրաց հանդէսն։ Ի դարձին, Կայսրը գրաշներուն առջեւէն կ'երթար ձիով, Փոցտամի մեծ կրնսոնէ կոչուած ընտիր հեծելազնդով։ Ցիրարիխսդրասէէ և Թմիներու պողոտայէն անցաւ, ամբոխին կողմէ խանդավառութեամբ ողջունուելով, որ սովորականէն աւելի շատոր էր։ (Կայսեր հիւանդութեան զոյգք հանրային հեռագրքրութիւն շարած լինելով Ն. Վեհափառութեան վրայ)։ Առատ ընչացքն, ամբողջ մարուքն, արեւակէզ դէմքը, մեծապէս կը փոփոխեն Վիլհէլմ Բ. Կայսեր ընդհանուր կերպարանն, որ հիմակ աւելի տարիքոտ կ'երեւի։

ՆԱՒԱՀԱՆԴԷՍ ՕՁԻԹԷՏԻ

ԹԱԳՈՒՀԻՆ ԵՒ ԺԷՐՎԷ ՇՈՎԱԿԱԼ

Յորդ անձերէներէն ետքը, ֆրանք եւանգելական նաւահանդէսն ի պատիւ Թագուհւոյն՝ տեղի ունեցաւ քիչ շատ յարմար օդով մը։ Շքեղ երեւոյթ մ'ունէր ֆրանքեւանգելական մարտանաւուց շարքն, որք մանէնտպիքական հեռաւորութեամբք շարուած էին կրկին գծերու վրայ։ Սիթիէտի ծովածոցը ծածկուած էր հեռաքրքիրներ բերող շոգենաւերով, առագաստանաւերով, զբօսանաւերով, յորոց ոմանք ֆրանսական եղերքէն եկած։ Մարտանաւք և ուրիշ նաւերէն շատեր դրօշներով զարդարուած էին։ Մի՛օրէէն երեք ժամ ետքը Թագուհին Օպորնի պալատէն մեկնեցաւ, և Ալբերտ զբօսանաւը նստաւ ի Բօուէս, Ինվինգ կայուն զրահաւորին թնդանօթով ողջունուելով։ Ալբերտ Օսպորնի ծովախորշը ժամանելուն, Թագուհին այս հանդիսին առթիւ նստաւ Վիքթորիա-Ալբերտ մեծ զբօսանաւն, ընկերակցութեամբ Պ. Վատինկթոնի, զոր բերող Էլբ ֆրանսական փոքր մարտանաւուն նաւագք եօթնական հոսքերներ արձակեցին ի պատիւ Թագուհւոյն։ Ժամ կին Վիքթորիա-Էմա-Ալբերտ մեկնեցաւ, առջեւէն և ետեւէն իրեն ընկերանալով բազմաթիւ արքունի նաւեր։ Հեռաքրքրաց բազմութիւնը կը հետեւէր շատ մը շոգենաւերով, որոց մէջէն հանդագային Հուրրաներ կ'արձակուէին։ Այս նաւային թափոր ծովախորշի շրջանն ընելով, երբ մերձեցաւ անգլեւ-ֆրանսական մարտանաւերուն, սոքա թնդանօթաց արձակմամբ ողջունեցին Թագուհին։

Տեսարանը շքեղ երեւոյթ երբ Թագուհւոյն զբօսանաւն հետեւորդ նաւերը պարունակող թափորը կը մտնէր երկու նաւատորմերուն մէջտեղը։ Նաւագք կայմերուն և պարաններուն վրայ շարուած, սպաք սուրի ձեռին և դլխաբաց կեցած էին։ Անդլ. մարտանաւուց վրայ, նաւային զօրաց կարմիր համազգեստք հակապատկեր կը կազմէին նաւաստիներուն կապոյտ համազգեստին։ Արքունի թափորը նախ անցաւ փոքր մարտանաւուց և անդլիական սրընթաց զրահաւորաց հետ ֆրանսացի զրահաւորաց կազմած գծին մէջտեղէն։ Կատարեալ լռութիւն մինչեւ այն վայրկեանն ուր Թագուհւոյն նաւը դէմ առ դէմ եկաւ Ժէրվէ ծովակալին գտնուած Մաքենկո զրահաւորին։ Հն զրահաւորին ետեւի կամրջակին վրայ կ'երեւէր ֆրանսացի ծովակալը, դլխաբաց, սուր ի ձեռին, իւր սպայից դլուխն անցած։ Երբ Վիքթորիա-Էմա-Ալբերտ կ'անցնէր Մաքենկոյի առջեւէն, նախ սորա նաւագք, յետոյ միւս ֆրանսական մարտանաւուց նաւագք եօթնական անգամ Հուրրաներ արձակեցին, նուագարանք Առաքա պանի թափոնին ազգային երգն հընչեցուցին, փողերը, թմբուկներն, շեփորներն գոռացին։ Թագուհին կամաց կամաց անցաւ Մաքենկոյի, Մաքոյի, Ռբեռեի, Ցիւրէնի և Սէրէոֆի առջեւէն։ Ցետոյ, արքունի թափորը շրջան մ'ըրաւ դէպ ի բացն իբր երեք մղոն, և վերադառնալով, անցաւ երկրորդ գծին մէջէն, անգլիացի մեծ զրահաւորաց և ֆրանսացի զրահաւորաց մէջէն, զորս այս անդամ իւր աջ կողմին վրայ ունեցաւ։ Այս գծին ծայրն հասնելով, անդ. Բիւմբրոքսոն և ֆրանսական Մաքենկո զրահաւորաց բացը խարսխեց Թագուհւոյն նաւը։ Ծովակալք յայնժամ փութացին յայցելութիւն Թագուհւոյն, որ անոնց ինդգակցեցաւ յաջող նաւահանդէսին համար։ ապա դարձան իրենց զրահաւորներն, որք յայնժամ դեղեցիկ կարգաւ մի առ մի անցան Թագուհւոյն նաւուն առջեւէն, և գացին խարխեցին Օսպորնի ծովախորշին մէջ։

Ցաւարտ զօրահանդէսին, Թագուհին կանչեց Ժէրվէ ծովակալն և ֆրանսական միւս հրամատարները, զորս առանձինն պատուասիրեց, յետ որոյ Ֆրանսացիք հրաժեշտ առին Ն. Վեհափառութենէն։ Թագուհին մեծ ուրախութիւն յայտնեց որ օդը նպաստած է դեղեցիկ նաւահանդիսին։ որովհետեւ ինք մեծ փափաքով աչքէ անցուց ֆրանսական նաւատորմն, և կը մաղթէ յաջող դարձ ի Ֆրանսա։ Ժէրվէ ծովակալ պատասխանեց բանիւք չնորհակալ եղաւ։ Երբ Պ. Վատինկթոն հրաժեշտ առաւ Թագուհիէն, Ն. Վեհափառութիւն դեսպանին հեռագիր մը յանձնեց առ Պ. Քառնօ ուղղեալ, որ անմիջապէս Փարիզ ղրկուեցաւ։

ԱՐՄՏԵՆՑ ԽՆԴԻՐ

Ռուսական Լեհաստանի ամեն կուսակալութեանց մէջ, Բրուսիայէն եղած յանձնարարութեանց համեմատ, մեծաքանակ ցորեն կը պատրաստուի, անմիջապէս Բրուսիա ղրկուելու համար։

Վարշաւայի վաճառականական ակմբոց մէջ կը կարծուի թէ հաճարի արտածման արգելքն առ առաւելն երեք ամիսէն պիտի չկրնայ։

ԴԷՊԵՐԵՐՆ Ի ԶԻՆԱՍՏԱՆ

Զին, նաւային ցոյցի մը սպառնալեաց առջեւ, աւելի հաշտարար ընթացք մը բռներ է։ Հաւաներ է դրամական հատուցում ընելու, բայց չուզեր խառնուիլ եռնանի գործերուն։ Եւրոպեան դեսպանք հաւաներ են որ ՔՍասեալ Եւրոպացւոց վճարուին հատուցմունք, տեղային իշխանութեանց որոշման համեմատ։

ՄԱՆԻՓՈՒՌ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ

Անգլեւհնդիկ կառավարութիւնն յայտարարութիւն մը հանեց Մանիփուռի դէպքերուն վրայ, որով բացատրելէ ետքը թէ ինչո՛ւ համար հաստատեցաւ դատավճիռն որով ի կախաղան հանուեցան Սենափութին և Թոնկալներուն զօրապետն, յայտարարութիւնը կ'ըսէ թէ Հնդկաստանի կայսրուհին (Անգլիոյ Թագուհին) հրաժարած է Մանիփուռ պարզապէս իւր երկրաց հետ միացնելու իրաւունքէն, և Հնդկաստանի փոխարքայն պիտի կարգէ Մանիփուռայի կառավարիչ մը ի կառավարութիւն Մանիփուռի։

ՎԻԿԹՈՐԻԱ ԹԱԳՈՒՀԻՆ ԵՒ Պ. ՔԱՌՆՕ

Թագուհին ապսպրեց Անգլիոյ առաջին պատկերհանները մէջն իւր մեծագիր կենդանագիրն յօրինելու, շքեղ ոճով, զոր Պ. Վատինկթոնի ձեռամբ պիտի ղրկէ առ Պ. Քառնօ։ Շքեղանակը պիտի զարդարուի Ֆրանսայի և Անգլիոյ զինանշաններով որք խաչաձեւ միացեալ պիտի ցուցուին։ Կենդանագիրը պիտի կրէ Թագուհւոյն ձեռագրով ձօն մը՝ Ֆրանսայի և իւր նախագահին համար յատկապէս չնորհալի բացատրութեամբ մը։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՑՈՒՆԱՍՏԱՆ

Ցունաստան կը պատրաստուի շքեղապէս ընդունելու Միչերկրականի ֆրանսական նաւատորմն իբրեւ ցոյց մը Մեծին Բրիտանիոյ վերջերս բռնած հակահելլենական ընթացքին դէմ։

Ընդեալ ուրբաթ, Ֆալերայի թատրոնին մէջ (Ցունաստան) ֆրանսասէր ցոյց մ'եղաւ։ Ժողովուրդը խնդրեց Մաքեյչէ, զոր երգեց տիկին Մոնպազոն։ Ցոյնք յոտնկայս և դլխաբաց մտիկ ըրին Ֆրանսացւոց ազգային երգը, զոր ապա «կեցցէ՛ Ֆրանսա» խանդավառ աղաղակներով ողջունեցին։

ԱՆԳԼԻԱՑԻՔ Ի ՍԵՐԲԻԱ

Սերբ կառավարութիւնը չնչեց Անգլիացւոյ մը արուած արտօնութիւնն ի Նիշ խոզեղենաց գործարան մը հիմնելու համար։ որովհետեւ արտօնատէր ընկերութիւնը չէ կրցած իւր յանձնառութիւնն ի գործ դնել, ուստի և իւր երաշխաւորութեան գումարը գրաւեցաւ սերբ կառավարութեան կողմէ։

ԹՇՈՒԱՌՈՒԹԻՒՆ Ի ՌՈՒՍԻԱ

Նովոյ Վրեմա կը ծանուցանէ թէ Ռուսաստանի մը կը սպասուի, որով թոյլտուութիւն պիտի չնորհուի կայսրութեան ամէն կողմն հանդանակութիւններ կատարելու ի նպաստ արկածեալ գաւառաց ժողովրդեան։ Վանքերու միաբանք և մայրապետք պիտի մասնակցին այս հանդանակութեանց կատարման։

ԱՆԱՍՆՈՑ ԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ Ի ՌՈՒՍԻԱ

Հնձոց անյաջողութեամբ ամենէն աւելի տառապեալ նահանգն է Ուրալի խորկզբներուն բնակավայրն, ուր հասունցած քիչ մը արմտիքն ալ մարախք կերան։ Մեծաքանակ արջառաց և կենդանեաց համար խոտ չկայ։ Դժբախտ բնակիչք ոչինչ դներով կը ծախեն իրենց եղները, կովերը, ձիերն, եւն։ Ձիեր կը տրուին մէկ քանի բուպլիի։ Երկաթուղի չկենալով, թշուառութիւնն աւելի սաստիկ է այս Ուրալեան նահանգին մէջ։ Կառավարական օգնութիւն հասցնել չատ դժուար է։

ՌՈՒՍ ԲԱՆԱԿ

Երկուշաբթի, Փեթերսպուրգի սպայից վարժարաններուն տարեկան քննութեան առթիւ, Զարն 1,081 ընթացաւարտներու սպայութեան աստիճան տուաւ։ Ո՛չ մէկ տարին մէկ անդամէն այսչափ նոր սպայք անուանած էին։ Բայց ռուս բանակին զօրաց թիւը տարուէ տարի ստուարանալով, սպայից թիւն եւս ստուարացնել անխուսափելի դարձած է։

ԱԶԳԱՑԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն անձնական տկարութեան մը պատճառաւ երէկ իւր բնակարանը Ռաց ի Մաքրիգիւղ։

Պրուսայի առաջնորդ Գեր. Բարթուղիմէոս Սրբազան երէկ Սպարապետի Դուռը գնաց և չնորհաւորական այցելութիւն տուաւ Սպարապետ Բարձր. Օսման փաշայի։

Պատրիարքական Գեր. Փոխանորդ Հայրն երէկ Ֆէնէրի Պատրիարքարանը գնաց և սենեակն մէկ քանի եպիսկոպոսներու ու պատրիարքական փոխանորդին կողմէ ընդունելով՝ յանուն Ամեն. Խորէն Ս. Պատրիարք Հօր և Հայ ազգին՝ Տ. Դիոնէսիոս Պատրիարքի մահուան առթիւ ցաւակցութիւն յայտնեց թէ՛ Սինոդականաց և թէ Ցոյն ազգին։

Գեր. Գէորգ Ծ. վրդպ. Իւթիւճեան յետոյ առաջնորդուեցաւ սրահ մը, ուր Տ. Դիոնէսիոս Ե.ի մարմինը քահանայապետական աքիսով բազմեցուցած էին իւր աթոռին վրայ եկեղեցի փոխադրելու համար։ Փոխանորդ Հայրն հոգեհանգստեան աղօթք մը կարդաց և հանդուցեալ Պատրիարքին այն հաճոյ բերել յետոյ մեկնեցաւ։

Գալատիոյի Թաղական խորհուրդը կը խնդրէ մեզմէ ծանուցանել թէ յառաջիկայ կիրակի, Ս. Աստուածածնայ վերափոխման տօնն և գիշերն Ս. Թագաւոր եկեղեցւոյ տօնախմբութիւնը լինելուն, Մուրատեանց Գեր. Տ. Մելքիսեդէկ Սրբազան Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ։

Հեռաւոր Թաղերէ դիմող ուխտաւորաց կը ծանուցուի այս առթիւ, թէ նոյն օրն եկեղեցւոյ մէջ գիշերել արգիլեալ է, եւ առաւօտուն գալու ու երեկոյին վերադառնալու համար, երթեւեկութեանց ամէն դիւրութիւններ կան։

Այսօր ռուսական Ռոմ-ով շոգենաւով կը մեկնի մայրաքաղաքէս ի Պաթում՝ Պ. Պետրոսեանց, Թիֆլիզի թատերական մասնախմբի ներկայացուցիչն, ընկերակցութեամբ տիկին Սիրանոյշի և Պ. Դրեանցի որոց հետ պայմանագիր կնքած է յառաջիկայ թատերական եղանակին համար։

Ինչպէս յայտնի է, Թիֆլիզի ազգայինք որոշած ըլլալով թատերական գործին նոր զարկ մը տալ այս տարի և ընտիր խումբ մը ունենալ, Պ. Պետրոսեանցը մայրաքաղաքս զրկած էին մի քանի դերասանուհիներ ու դերասաններ հրաւիրելու համար։ Մէկ ամսուան մէջ, Պ. Պետրոսեանց հազիւ յաջողեցաւ երկու արուեստագէտներու հետ համաձայնիլ, և այն ալ դժուարին պայմաններով։ Պ. Պետրոսեանց իւր մեկնման պահուն կը յայտնէր մեզ թէ խորապէս վշտացած էր որ իւր ժամանման առաջին օրէն Պոլսեցի դերասանաց ոմանց կողմէ մեքենայութիւններ նիւթուած էին իրեն դէմ, որպէսզի իւր ձեռնարկն անյաջող ելլէ։ անգործ մնացած դերասանուհիք ու դերասանք, այդ գրգռմանց հետեւեալով, այնպիսի բարձր ամսականներ պահանջեր են, որ ռուսահայ դերասանը չուզուեր է, և այս իսկ պատճառաւ խզելով իր բանակցութիւններն, առայժմ չատացեր է երկու վարձանօթ արուեստագիտաց հետ միայն համաձայնելով։

Ա. Մ Դ Ր Ա.

Գրական վէպ

ՔԱՐՄԷՆ ՍԻԼՎԱՑԻ

Թարգմ. Թ. Թէրզեան

Մեր բանասէր ընթերցողաց հաճոյք մը պատճառելու վստահութեամբ կը փութանք ծանուցանել թէ յառաջիկայ շաբաթաթերթով պիտի սկսինք հրատարակել Ռումանիոյ գրագէտ Թագուհւոյն դողտրիկ մէկ վէպն՝ Աղբ՝ որուն վրայ առանձին յօդուածով խօսած է արդէն Թէրզեան էֆէնտի, որ հայերէնի թարգմանած է զայն։

Թէ՛ հեղինակին և թէ թարգմանչին անուններն ինքնին գրական մ'են այն ընդունելութեան, զոր անտարակոյս այս հրատարակութիւն պիտի գտնէ։

Աղբ պիտի հրատարակուի մասառ մաս, իւրաքանչիւր շաբաթաթերթի մէջ։

ՆԱՄԱԿ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՍԿԻՍՄԱՐ, 12 օգոստոս

Աբեւելքի շաբաթ աւուր թուով հրատարակեալ Ազգ. ժողովոյ 5րդ նիստի ատենագրութենէն այնպէս կը հասկցուի, որ ես գանգատի ձեւով ըսած ըլլամ թէ —ժողովուրդն է մեղադրելի՝ որ հարկ եղած նիւթական նպաստը կը զլանայ եկեղեցականաց ընդհանրապէս— և թէ—ինչպէս ժողովուրդը իւր զաւակին կրթութեան և իւր եկեղեցւոյն խունկին ու մոմին համար դրամ կուտայ, այնպէս ալ պէտք է տայ իւր քարոզչին ու քահանային—։ Այդպէս չէ։

Եկեղեցականք միշտ խնամուած են ժողովուրդէն։ Ժողովուրդը ըստ արժանւոյն ցարդ ապրեցուցած է իւր քարոզիչն ու քահանան։ անիրաւ է այն եկեղեցականը որ գանգատ բառնայ այդ մասին։

Ես ըսի — «Լսարանը եկեղեցականաց ներկայ վիճակը բարոքելու չօգտէր, մեղադրելի է ժողովուրդը՝ որ իւր եկեղեցւոյն խունկին ու մոմին, ինչպէս և այլ պէտքերուն համար վճարած ատեն, չուզեր վճարել եկեղեցւոյ անհրաժեշտ մէկ պէտքին, այն է պահանջուածին համաձայն ազգային եկեղեցականներ պատրաստելու համար»։

Ինչպէս կ'երեւի, վճարման համար մեր ըրած խօսքերը կը վերաբերին միշտ, ազգային լաւ եկեղեցականներ հաստատելու խնդրոյն, եւ այսպէս կը հասկցուի արդէն Աբեւելքի այդ հրատարակութեան միւս յարակից տողերէն։

Խօսքը եկեղեցականաց ապրուստին վրայ չէր, այլ աւելի լաւ եկեղեցականներ պատրաստելու կը վերաբերէր։

Ազգ. Երեսփոխան

ԳՐԻԳՈՐԻՍ ԵՊԻՍԿ. ԱԼԷԱԹՃԵԱՆ

Ծ. Խ. — Ալէաթճեան Սրբազանի խօսքերը կարելի եղածին չափ ճշդութեամբ ամփոփուած էին մեր ատենագրութեան մէջ, բայց կը հրատարակենք իր նամակը՝ ատենաբանի մը մերժած չըլլալու համար իւր խօսքերը մեկնելու կամ բացատրելու բացայայտ իրաւունքը։

Ա. Զ. Դ

Ազգ. Եկեղեցական Վարչարան

Ցառաջիկայ 1891—1892 տարեշրջանի մասից քննութիւնք տեղի պիտի ունենան ներկայ օգոստոս ամսոյ 20 և 21ին։ Ներկայանալ փափագողք կրնան ամեն օր դիմել ի Կեդրոնական Վարժարան և, անուններն արձանագրել տալով, հարկ եղած տեղեկութիւններն առնել։

ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱՂԱՏ

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն երէկ կայսերական պալատ գնաց եւ ստացաւ Վեհ. Սուլթանի հրամանները։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն և Արտաքին գործոց Վեհմ. նախարարն երէկ խորհրդակցութիւն մը ունեցան ինչ ինչ խնդրոց վրայ։

—Քաղաքապետ Բրտվան փաշա երէկ Բ. Դուռը գնաց և տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին և Ներքին գործոց Վեհմ. նախարարին հետ։

— Հոլանտական դեսպանն երէկ Բ. Դուռը գնաց եւ տեսակցեցաւ Արտաքին գործոց Վեհմ. Նախարարին հետ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԳԻՐ

Թուրքիոյ եւ Անգլիոյ միջեւ վերանորոգելի առեւտրական դաշնագրոյն համար Արտաքին գործոց նախարարութեան խորհրդական Վեհմ. Ցարութիւն փաշայի նախագահութեամբ կազմեալ յանձնաժողովն իւր տեղեկագիրը պատրաստած եւ մատուցած է Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, որ իւր կողմէ յղած է զայն Նախարարաց խորհուրդին ի քննութիւն։

Ռուսիոյ հետ վերանորոգելի առեւտրական դաշնագրոյն համար կատարուելու վրայ եղող բանակցութիւնք փութով առաջ կը տարուին և ի մօտոյ պիտի աւարտին։

ՀԱՆԳԻՍՏ

Տ. Տ. ԴԻՈՆԷՍԻՈՍ Ե. Ի Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ ՅՈՒՆԱՑ

Երէկ առաւօտ Ցունաց Սինոդն և խառն ժողովն յարտասովոր նիստ գումարելով Ցէնէրի Պատրիարքարանին մէջ, ընդ նախագահութեամբ Էրէյլիի մետրոպոլիտ Գեր. Տ. Կերմանոսի, մինչեւ կէս օր խորհրդակցեցան հանգուցեալ Պատրիարքի յուղարկաւորութեան և թաղման կարգադրութեանց վրայ։ Նախ և առաջ խմբագրուեցաւ մեռելական ազդն, որ աւասիկ։

Կը ծանուցուի օրթոտոքս հասարակութեան թէ Ն. Սրբութիւն Տիեզերական Պատրիարքն

ԴՐԻԳՈՐԻՍ Ե.

Հանգեաւ ի Ծոց Ցուխտենականին։

Մարմինը փոխադրուած է պատրիարքական եկեղեցին։

Ցուղարկաւորութիւնը տեղի պիտի ունենայ վաղը, հինգշաբթի, ժամը 5 ին (Ը. Թ.)։

Պատրիարքարան, 13/25 օգոստոս 91

Ցետոյ, որոշուեցաւ յուղարկաւորութեան հանդիսին հրաւիրել պետական բոլոր բարձրաստիճան պաշտօնատարները, դեսպաններն և անոնց պաշտօնեաներն, որք ամենքն ալ պաշտօնական համազգեստ պիտի կրեն։

Եկեղեցւոյն մէջ, դամբանականը պիտի խօսի Սինոդի առաջին քարտուղար Տ. Քօնսթանթէն Ալեքսանդրիոս վարդապետը։ Ցետոյ, հանգուցեալ Պատրիարքին մարմինն հանդիսիւ Ցէնէրէն մինչեւ Ոն-Գարան պիտի տարուի, և գիշերն եկեղեցւոյն մէջ պահուելէ յետոյ, ուրբաթ օրը պիտի թաղուի։ Թաղումէն յետոյ, Սինոդն և խառն ժողովն ի նիստ գումարելով, Ցեղապահի ընտրութիւն պիտի կատարեն։

Պատրիարքին զմռսեալ մարմինն՝ եկեղեցական սքեմով զարդարուած և գլուխը դրուած քահանայապետական սաղաւարտն, երէկ, ժամը մէկին, մայր եկեղեցի փոխադրելով՝ սեղանին մէջտեղն՝ արծաթագարդ սեւ թաւիշով չինուած աթոռին վրայ բազմեցուցին, ուր բոլոր այցելուք և ժողովուրդը գնացին ի համբոյր աջոյն հանգուցեալ Պատրիարքին։

Ռուսիոյ դեսպանատան վարդապետն, մի քանի ռուս եկեղեցականաց ընկերակցութեամբ, երէկ Ցէնէրի Պատրիարքական եկեղեցին գնաց ուր սոյն դեսպանատան դպիրք հոգեհանգստեան աղօթք երգեցին ի ներկայութեան խառն ժողովոյ մի քանի անդամոց։

Ժամը 5ին մօտ, Պ. Նելիտօֆ՝ դեսպանատան պաշտօնեայ մը դրկեց ի Ցէնէր, իւր ցաւակցութիւնն յայտնելու ի Պատրիարքարանն, ուր քիչ յետոյ գնացին հելլենական դեսպան Պ. Մաւրօկօրդատօ և Սերբիոյ դեսպան Պ. Նովաքովիչ, ընկերակցութեամբ առաջին քարտուղարներու սոյն դեսպանատանց։ Նախ Մայր եկեղեցին գացին եւ համբուրեցին հանգուցեալ Պատրիարքի աջը, յետոյ իրենց ցաւակցութիւնը յայտնեցին ի Պատրիարքարան։

Պարոն տը Քալ, Աւստրիական դեսպանատան գործակատարն, հեռագրաւ ցաւակցութիւն յայտնեց։

Ցուղարկաւորութեան մանրամասնութիւնները կարգադրելու համար կազմեալ յանձնաժողովը կը բաղկանայ հետեւեալ անձերէ. Պ. Պ. Բօլ Սմէֆանօվիչ, Լէոնիտաս Զարիֆի, Պ. Բէփէճի, Եւեէնիտէս, Վալասմօ, Բալլի, Բաբատաքի, Թանթալիտէս, Նիքօլաիտս և Օմավրաքի։ Այս չորս վերջինները Պատրիարքարանի պաշտօնեայներ են։

Ուրիշ ցանձնաժողով մը, որ կազմեալ է Տ. Կերմանոս մետրապոլիտէն, Պատրիարքական փոխանորդէն և դանձապետէն, յուղարկաւորութեան ծախսերն ընելու պաշտօն ունի։

Երէկ և այսօր, մայրաքաղաքիս յունական եկեղեցեաց զանգակք ա նընդհատ կը հնչեն ինչան ագոյ։

* * *

Երէյլիի Մետրապոլիտ Տ. Կերմանոս և Եկինիարխեա Ցիւմիթրաքի էֆէնտի երէկ ժամ 6ին Դատական և Կրօնական գործոց պաշտօնատունը գնացին և Վեհմ. նախարարին հաղորդեցին Տ. Դիոնէսիոս Պատրիարքին մահը և Պատրիարքարանի կողմէ եղած կարգադրութիւնները։ Վեհմ. նախարարը կայս. կառավարութեան ցաւակցութիւնն յայտնեց օրթոտոքս Եկեղեցւոյ կրած սոյն կորստեան համար։

* * *

Աւասիկ կենսագրական մի քանի նորագոյն ծանօթութիւններ հանգուցեալ Պատրիարքին վրայ։

Ամեն. Տ. Դիոնէսիոս հինգերորդ Պատրիարքն՝ 1819 մարտ 22ին ծնաւ յԱդրիանուպոլիս ուր և նախնական ուսմունքն առաւ մինչ տասն եւ ինն ամաց հասակն, յորում հրաւիրուեցաւ իւր դասատու ի Գերդ Քրիսկ. հոն ութ տարի դասախօսութիւնն չարունակելէ յետոյ, նոյն պաշտօնով հրաւիրուեցաւ ի Տիմէթօգա և անդ եւս երեք տարի պաշտօն վարելէ յետոյ, 1845 հոկտմբեր 31ին սարկաւագ ձեռնադրուեցաւ՝ իւր Դէմէտրիոս անունն Դիոնէսիոս անուան փոխելով։ Տիմէթօգայի Մետրապոլիտ Տ. Մելեթիոսի վախճանելէն յետոյ՝ Դիոնէսիոսի սարկաւագութեան պաշտօնով կը հրաւիրուի Սէլանիկ ուր ինն ամիս կենալով ծանր հիւանդութեան մը կ'ենթարկուի և առողջութիւնը դարմանելու համար կուգայ ի Կ. Պոլիս և սակաւ ինչ յետոյ Անթիմոս Ե. Պատրիարքին և անոր յաջորդ Կերմանոս Պատրիարքին երրորդական սարկաւագ կ'անուանուի։ Կերմանոս Պատրիարքին յաջորդ Անթիմոս Զ. Պատրիարք 1853ին Դիոնէսիոսն աւագ սարկաւագ կը ձեռնադրէ, յետ որոյ 1856ին Արշիմանդրիտութեան (ծայրագոյն վարդապետի) աստիճանաւ Պատրիարքական փոխանորդ կը կարգէ զնա։

Ընտրութեամբ և որոշմամբ Ս. Սինոդին, 1858ին Կրէտէի Մետրապոլիտ կը ձեռնադրուի ուր տասն և մէկ տարի հոգեւոր հովուութիւն ընելէ յետոյ, պարագայից բերմամբ կը հրաժարի և Տիմէթօգայի առաջնորդ կ'անուանի, ուր և հնգամեայ հովուապետութենէ յետոյ կը փոխադրուի յԱդրիանուպոլիս, երբ վերջին պատերազմն վրայ հասնելով՝ բազում դժուարութեանց կ'ենթարկի զայն, որով և Ս. Սինոդէն կը խնդրէ ուրիշ թեմ մը՝ փոխադրուիլ։ Սինոդն Հանգուցեալն յայտարարութիւնն ի նկատ առնելով, կը փոխադրէ զնա ի Նիկիա ուր և հինգ տարի հոգեւոր հովուութիւն վարելէ յետոյ, դարձեալ՝ իւր իսկ խնդրանօք, Ադրիանուպոլսոյ Մետրապոլիտ կը կարգուի, ուստից Ցովակիմ Դ.ի մահուանէ յետոյ, 1857 յուն. 23ին Կ. Պոլսոյ Պատրիարքութեան գահոյն կը հրաւիրուի։

«Դիոնիսիոս Ե. Ս. Հայրապետն, կ'ըսէ Նեօլոյոս, իւր տաժանելի Պատրիարքութեան միջոցին՝ դժնդակ պարագայից մէջ՝ ալպտեան հանդիսացաւ, միշտ օրինաւորութեան շրջանին մէջ, Ազգին եւ Եկեղեցւոյն անբեկանելի իրաւանց, որով եւ Կ. Պոլսոյ Պատրիարքաց շարքին մէջ եւ արքի եկեղեցական պատմութեան մէջ նշանաւոր էջեր պիտի գրուէ յաւէրժայշչաւակ անունն Դիոնէսիոսի Հինգերորդ Ս. Պատրիարքին ուրուն ցաւալի մահն կողբայ այսօր Քրիստոսի Սուրբ Եկեղեցին։»

ԷՍԱՏՈՒԼԼԱՀ ԽԱՆ

Պարսկական նորընտիր դեսպան Միրզա Էսատուլլահ խան՝ իւր հետն ունենալով դեսպանատան գործակատար Հաճի Հասան խանն ու առաջին թարգման Արթաքի խան Նէվրուզն, երէկ Բ. Դուռը գնաց և այցելութիւն տալով Արտաքին գործոց նախարար Վեհմ. Սալիտ փաշայի, յանձնեց իւր յանձնարարագրերու մէկ օրինակը։ Էսատուլլահ խան յետոյ այցելութիւն տուաւ նաեւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին։

Էսատուլլահ խան յառաջիկայ շաբաթի օր Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւն ունենալով, իւր յանձնարարագրերը պիտի մատուցանէ։

ՊԱՂՏԱՏԻ ԿՈՒՍԱԿԱԼԸ

Հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Պաղտատի նոր կուսակալ Վեհմ. Հաճի Հասան փաշա երէկ իւր պաշտօնավայրն հանձնելով մեծ պատուովք ընդունուեր է։

ԱՐԲՈՒՆԻ ԹՆԴԱՆՕԹԱՐԱՆ

Կայսերական հրամանաւ՝ զօրավար Սէյտ փաշա պիտի չարունակէ վարել արքունի թնդանօթարանի վերատեսչութիւնը։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ քարափանց արտօնատէր Միչել փաշա երէկ Առեւտրական եւ Հանրօգուտ չինութեանց պաշտօնատունն երթալով, տեսակցեցաւ նախարար Վեհմ. Բաիֆ փաշայի հետ։

ԹԷՆՊԷՔԻ

Թէնպէքիի պարոկական Բէյժիի ընկերութիւնը պաշտօնապէս ծանուցեր է Առեւտրական նախարարութեան թէ ընկերութիւնը որոշած է հաստատել ի Կ. Պոլիս տնօրէնութիւն մը և վարչութիւն մը։

ԵՄԷՆԻ ՆԱԽՈՐԴ ԿՈՒՍԱԿԱԼԸ

Թէրէթ կիմանայ թէ Եմէնի նախորդ կուսակալ Ֆէրիդ Իսմայիլ Հաղդը փաշա մայրաքաղաքս դայու համար ճամբայ ելած ըլլալով՝ ճամբան հիւանդացեր է։

ՈՒՄՈՒՐՃԱՅԻ ԴԻՊՊԸ

Մայրաքաղաքս հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ումուրճայի աղարակին տնօրէն Պ. Բէյմէն, որ աւազակաց կողմէ լեռը տարուած էր, երէկ ողջմէջ ազատուեր է, փրկանաց դինը՝ 5000 ոսկին՝ աւազակներուն յանձնուած ըլլալով։

Սոպհ կրսէ թէ Պ. Բէյմէնն առեւանգողն Աթանասի խումբը չէ, այլ ուրիշ խումբ մ'է եւ թէ կայս. կառավարութեան կողմէ ձեռք առնուած միջոցներուն չնորհիւ հ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հիճազէն հնտախտի նկատմամբ ո և է տեղեկութիւն չէր եկած մինչեւ երէկ իրիկուն։ Հալէպէն եկած հեռագիրը կը ծանուցանեն թէ օգոստոս 11էն մինչեւ 12 Հալէպի մէջ հնտախտէ չորս մահեր պատահած են։ Օգոստոս 10էն մինչեւ 11, Այնթապի մէջ՝ երեք և օգոստոս 11ին, Ճիսրի մէջ՝ երեք։

—Աղեքսանդրիոյ առողջապահական բժիշկն օգոստոս 10 թուականաւ կը հեռագրէ թէ Սմալէ շոգենաւով Թրաբինի մաքրանոցը ժամանող 468 ուխտաւորք քսան օր քարանթինա սպասելէ յետոյ, նոյն շոգենաւով Սիւէզ դնացեր են, ուր կատարուած քննութեամբ հաստատուեր է թէ ամենուն ալ առողջական վիճակը գոհացուցիչ է։ Սմալէ շոգենաւը ճամբայ ելած է Զմիւռնիա և անտի Կ. Պոլիս ուղեւորելու համար։ Ի Թրաբինա դտնուող միւս ուխտաւորաց առողջապահական վիճակն եւս գոհացուցիչ է։

ՕՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ

Օսմ. Պանքայի Պոլսոյ ճիւղի պաշտօնեայներէն Պ. Ֆէլիքս Կարաչինօ այս առաւօտ անձնասպան եղաւ, ատրճանակի հարուած մը պարպելով բերանին մէջ։

— —

ՆԱՒԱՐԾՈՒ Ի ՄՕՏԱ

Վեհ. Սուլթանի բարձր հովանաւորութեան ներքեւ և ծովային Վսեմ. Նախարարին ու անգլ. Վսեմ դեսպանին նախագահութեամբ կազմակերպեալ նաւարշաւ տեղի պիտի ունենայ վաղը, Մօտայի ծովասորչին մէջ, չքեղ հանդիսաւորութեամբ։ Բաց ի ծովեզրին վրայ տեսնուած մեծամեծ պատրաստութիւններէն, հանդիսականաց կատարեալ հանգստաւորութիւն պիտի ընծայէ Մախսուսէի Շահին շոգենաւն զոր յատկապէս վարձած է կարգադիր Մասնախումբը։ Այդ գեղեցիկ շոգենաւ, չքեղապէս զարդարեալ, իր մէջ պիտի ունենայ Թէրսանէիպատանի նուագածուաց խումբն որ ընտիր եղանակներ պիտի նուագէ մինչեւ վերջը։ Բաց ի սեղանէն, որ միջօրէին պիտի արուի շոգենաւին մէջ, պատրաստուած է նաեւ ճոխ պիւֆէ մը։ Շոգենաւի մտից տոմսը իրաւունք չի տար սեղանի որուն մասնակցիլ ուզողները պիտի վճարեն մէկ մէճիտ։ Շոգենաւի մտից տոմս ստանալ փափագողք կրնան դեմել մինչեւ այս իրիկուն, առ Տիրան էֆ. Ա. Ազատեան՝ ի Կապայի խան, Ղալաթիա, առ Պ. Ուռքը՝ Հալաճեան խան և առ Պ. Թէյլը՝ ի Պանք Օթոման։

Աւասիկ շոգենաւին մեկնման մասին Մասնախմբին կողմէ եղած վերջնական կարգադրութիւններն։

Շահինը վաղն առաւօտ ժամ 2ին (Ը. Թ.) պիտի մեկնի Բարաքէօյի կամուրջէն, ընդունելով այն հանդիսականները որք տոմսակ ունին ի ձեռին, եւ պիտի երթայ կանգ առնուլ Մօտայի բացերը, նաւարշաւուն համար որոշեալ գծին վրայ, որպէս զի հանդիսականք կարող ըլլան մօտանց դիտել հանդէսը։ Իսկ Գատրգիւղէն ստմսակ ունեցողները՝ Մասնախմբին կողմէ յատկապէս իրենց տրամադրութեան ներքեւ դրուած նաւակներով պիտի փոխադրուին Մօտայի քարափէն ի Շահին։ Առաւօտուն կղզիներէն եկող առաջին շոգենաւը Գատրգիւղի նաւամատոյցը պիտի հանդիպի։ Երեկոյին, նաւարշաւէն յետոյ, Շահինը կամուրջ պիտի բերէ իր ուղեւորները և անտի ուղղակի կղզիները պիտի երթայ, ուր պիտի հանէ իր ուղեւորաց կղզերնակ մասն։ Այս փոխադրութեան համար որ և է վճարում չպիտի պահանջուի։

Այս կարեւոր ծանօթութիւնները հաղորդելէ յետոյ, աւելորդ կը համարինք խօսիլ սոյն նաւային հանդիսին չքեղութեան համար եղած նախապատրաստութեանց վրայ, որք ծանօթ են արդէն ուրիշ տարիներ նաւարշաւի ներկայ գտնուող անձանց, իսկ անոնց՝ որք առաջին անգամ պիտի վայելեն զայն՝ գեղեցիկ անակնկալներ վերապահած կ'ըլլանք։

* * *

Աւասիկ նաւարշաւին պատուակալ անդամց անուններն։

Տեարք,

Պոտուի Ռ., Բայլարա Վ., Քասթէլլի Ն., Տավսն Վ., Տիւֆիլ Վ., Սըր Հէնրի Ֆաուսէթ, Ֆուատ փաշա, Կօսթէլ Ֆ., Կիւլպէնկեան Պարիկ էֆ., Հէյտեր, Բերայի կառավարիչ Հիւսէյին Հասիպ պէյ, Լ. Լա Ֆիւանդ, Լաթիֆ պէյ, Մաքնամարա Ժ. Ֆ., Մավրօմաթիս Բ., Միմի Լ. Ֆ., Մանկօ Ա., Գաբրիէլ էֆէնտի Նորատունկեան, Բալիէռ Մ., Բիրս Է., Բիրս Հ., Ռէուֆ փաշա, Ռըպուլ Ժ., Ռիզա փաշա, Սըմարբա, Վուտս փաշա, Սկիւտամար Ռ. Հ., Սիլէյ Հ., Թայլոր Ժ. Ռ. Պ., Թէվֆիկ պէյ, Թուպին Ա., Սըր Էտկ. Վինսընդ, Ֆոն տէր Կոլձ փաշա, Վուչինօ, Ուլկինկ։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ԱՏԵԱՆ

Եղեռնադատ ատեանն երէկ տասն եւ հինգ տարուան շղթայակապ աշխատութեան դատապարտեց Սալամն և Խաիմ անուն երկու հրեայներ, որք Պալաթի մէջ գիշեր ատեն կոշկակար Կարապետի վրայ յարձակած և բռնութեամբ նորա ստակն յափշտակելէ յետոյ վիրաւորած էին զնա։

—Ատեանը նոյնպէս դատեց Օսթիրի և Թէօֆիլիոս անուն երկու մարդեր, որք գիրար վիրաւորած էին։ Օսթիրի երեք տարուան շղթայակապ աշխատութեան դատապարտուեցաւ, որովհետեւ սպանելու դիտաւորութեամբ վիրաւորած էր Թէօֆիլիսն, իսկ սա անպարտ արձակուեցաւ որովհետեւ անձնապաշտպանութեան հարկին մէջ գտնուած էր։

ՀԱԼԷՊԻ ԱՐԲՈՒՆԻ ԱԳԱՐԱԿՆԵՐԸ

Կայս. հրամանաւ՝ Հալէպի Նահանգին երկրագործական քննիչ Վահան էֆէնտի միանգամայն երկրագործական պաշտօնեայ կարգուած է տեղւոյն արքունի ագարակաց։ Կայս. անձնական Գանձուն Նախարարութիւնը գրած է Հալէպի արքունի կալուածոց վարչութեան որ Վահան էֆէնտի ներկայ գտնուի արքունի կալուածոց յանձնաժողովոյ այն նիստերուն, յորս խորհրդակցութիւնք կը կատարուին երկրագործական խնդրոց վրայ։

——

ՃԱՐՏԱՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ

Գոնեաի Նիկոտէ գաւառին մէջ ամէն տեսակ գործեր կը պատրաստուին, որք ձեռնհաս անձանց գնահատման արժանացած են։ Էէօնճիոլու Տիմիթրաքի էֆէնտի անուն անձը Նիկոտէի մէջ գործարան մը հաստատած է, ուր կը պատրաստուին ամէն տեսակ կերպասներ ևն։

——

ԿՈՐՈՒՄԵԱԼ ՏՂԱՅ

Քանի մը օր առաջ ծանուցուած էր թէ Գուրու-Զէշմէ բնակող յոյն նաւավար Տիմիթրիոս Սքանտվիսի եօթը տարեկան Եռանիս անուն որդին կորսուած է։ Տղուն, կամ մանաւանդ խեղճ պզտիկին դիակը գտնուեցաւ այնպիսի պարագայներու մէջ որք ոստիկանութեան կասկածը արթնցուցին։

Ասկից առաջ, Մէհմէտ անուն մարդ մը պզտիկ Եռանիսի մօր տունը կը ներկայանայ եւ սենեակ մը կուզէ իր հոմանուհւոյն բնակութեան համար։ Այս առաջարկ անմիջապէս կը մերժուի և Մէհմէտ գժգոհութեամբ կը հեռանայ անկից՝ սպառնալիքներ ընելով։ Արդ, այս միևնոյն անձն է որ մեղսակցի մը ընկերակցութեամբ տղուն տունը կը ներկայանայ, և, վարձատրութիւն մը կը պահանջէ որպէս զի գտնէ Եռանիսն ու ընտանեացը դարձնէ։ Խեղճ հայրն յիսուն ղրուշ կուտայ։ Ոստիկանութիւնը կասկածելի գըտնելով այս պարագայները, կը փնտռէ երկու անձերն, բայց միայն Մէհմէտի ընկերը կը յաջողի ձեռք անցունել։

Ցաջորդ առաւօտուն, տղուն մարմինը կը գտնուի ծովեզրէն։ առաջին անգամ թուրք կին մը կը նշմարէ զայն և կը փութայ ծնողաց իմացուցնել։

Ոստիկանութիւնը կը շարունակէ Մէհմէտը փնտռել։

——

ԳԻՆԻԻ ՏՈՒԲՔ

Երէկ ըսինք թէ Տարբէքիրի գինի պատրաստողները աղերսագիր մը մատուցանելով Առեւտրական նախարարութեան խնդրեր են որ սեւ գինիէն և սպիտակ գինիէն առնուելիք տուրքը գնոց համեմատ որոշուի։

Այս լուր բացատրութեան կարօտ է։ Ինչպէս որ 100 քաշ սեւ խաղողը 45 ղրշ. և 100 քաշ սպիտակ խաղողը 25 ղրշ. կը վճառուի, նոյնպէս ալ սեւ գինին սպիտակ գինիէն աւելի կ'արժէ, հետեւաբար սոցա տուրքն ալ ըստ իւրաքանչիւրին արժէքին կը հաւաքուի։ Արդ, Հանրային պարտուց վարչութիւնը կայսրութեան ամէն գաւառներու մէջ համեմատական գըներութեան կը հետեւի յայսմ, բաց ի Տարբէքէն։ Ուստի տեղւոյն գինեգործք այս դիմումն ըրած են յիշեալ նախարարութեան՝ խնդրելով որ այսու նկատմամբ բացառութեան մը զոհ չ'ելնին։

——

ԱՌԵՒԱՆԳՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Նախընթաց իրիկուն Օրթագիւղի մէջ յոյն երիտասարդ մը հրեայ աղջիկ մը առանձնացելով փախաւ։ Ասոնք Ժամանակ մը ի վեր սիրային յարաբերութիւններ ունէին։ Աղջկան ծնողք կը պատրաստուէին իրենց աղջիկը՝ հակառակ իւր կամաց՝ ամուսնացնել հրեայ երիտասարդի մը հետ։ Սակայն աղջիկը ամէն միջոց կը խորհէր ազատելու համար այդ անհաճոյ ամուսնութենէն։ Վերջապէս երկուքերի գիշեր իւր մայրը ազգականի մը տունը կը ղրկէ որ և է պատրուակաւ եւ եղբօրն ալ ըսելէ յետոյ թէ իւր մօրը քով կերթար, տունէն կելնէ եւ կը միանայ իւր տարեկիցին, որուն հետ Տէֆթէրտար Պրունէն մակոյկ մը նստելով կը հեռանան։ Աղջիկն իրեն հետ տարած է երեսուն մէճիտիէի չափ դումար մը զոր եղբայրն իրեն պահել տուած էր իբրև ապանդ։ Բիչ յետոյ աղջիկն փախուստն իմացուելով հրէից մէջ իրարանցում մը կը սկսի և ամէն կողմ մարդեր կը ղրկուին երկու փախստականները գտնելու, սակայն տակաւին լուր առնուած չէ թէ ուր կը գտնուին։ Իսրայէլի որդիք կը շարունակեն իրենց խուզարկութիւնները՝ գտնելու համար այդ երկու փախստականներն, որք հաւանօրէն հեշտալի մեղրալուսնի մը կանցնեն։

Իսկէնտէրունի ֆրանսական փոխհիւպատոս Պ. Կառէլի մեռեր է։

—Սպասն ոստիկանութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ մէկ քանի թուրք կանանց վրայ, որք ապէիկտեսի պատրուակաւ տուները կերթան եւ գողութիւններ կընեն եղեր։

—Երեքշաբթի գիշեր Գումգաբուի մէջ Ցոթաքի անուն դերձակ մը յանկարծամահ եղաւ։

—Կայս. կառավարութիւնը վաւերացուցած է Պէյրութի հելլենական նորընտիր ընդհ. հիւպատոս Պ. Բէյրնիի պաշտօնը։

—Իլիա անուն քանամեայ երիտասարդ մը, որ որսորդութեան համար Ուզուն Զայրը գնացած էր, հրացանը պարպելու պահուն, անոր հակահարուածէն գլուխը վիրաւորուեր է։

—Տրապիզոնէն կը գրեն թէ կէնճոյու Մէհմէտ անուն աւազակն ու իր չորս ընկերք, որք չորս տարիէ ի վեր փախած էին, ձերբակալուեր են Օրտուի Էսկի Բազար գիւղին մէջ։

—Պոլսոյ պատժական ատեանը վեց ամսուան բանտարկութեան դատապարտեց Բիքթաթ էֆէնտի անուն մարդ մը, որ ազատական դատի մը մէջ սուտ տեղը երդում ըրած էր։

—Երէկ ի Ղալաթիա Բէյրշէմպէ Փազար Օսմ. Պանքայի հանդէպ գտնուած սրճարանի տէրն ու աշակերտն, երկուքն ալ յոյն պանդոքի մը պատճառաւ կռուի բռնուելով, աշակերտը դաշոյնով հինգ տեղէն վիրաւորեց իւր վարպետն եւ փախչելու պատհան ձերբակալուեցաւ։ Վիրաւորեալը, որուն վերքերը ծանր են, հիւանդանոց փոխադրուեցաւ։

—Քաղաքապետութեան կողմէ ուղղակի գանձուող կշիռի տրոց անցեալ յուլիս ամսոյ հաստիքը, անցեալ տարուան յուլիս ամսէն, յորում վարձակալաց ձեռամբ կը գանձուէր, 67.000 ղրուշ աւելի եղած է։

—Պրուսայի նահանգին մէջ երեւան եկած պաճարախտը Միխալըճի արքունի ագարակին մէջ եւս ճարակած ըլլալով, կայս. ախոռներու անասնաբոյժերէն Սամի պէյ այդ կողմը պիտի ղրկուի հարկ եղած միջոցները ձեռք առնելու համար։

—Քաղաքապետութիւնը նկատողութեան առած է մայրաքաղաքիս կոշկակար արհեստաւորաց մէկ աղերսագիրն, որով յայտարարուէլէ յետոյ թէ կոշկակարք ոմանք կաշիի տեղ խաւաքարտ կը գործածեն, պարագայ մը որ ամէն կերպիւ վնասակար է, խնդրած էին այս առթիւ հարկ եղածն ի գործ դնել։ Կատարուած քննութիւնք խնդրարկուներու յառաջ բերած պարագան հաստատած ըլլալով, խնդիրը յանձնուած է Քաղաքապետութեան ժողովին։

—Կայս. աւագ թիկնապահ Նամըգ փաշայի հիւանդութիւնը տակաւին կը շարունակէ։

Ա Զ Դ

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՈՒՑ ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆ

Ծանուցմանց եւ լրագիրներու յատկացեալ երկու փարանոց դրոշմաթղթերու ամէն կերպ ապօրինաւոր գործածութեան առաջքն առնու նպատակաւ (դրոշմաթուղթք որք փոխուեցան՝ կեղծեր երեւան ելնելուն պատճառաւ), ինչպէս նաև ապօրինաւոր գործածութիւնն վերջերս պատրաստուած զանազան գոյնով դրոշմաթղթերու որք ի գործածութեան են այժմ, Պետական խորհրդոյ մէկ որոշմամբը, որ ընդունուած է նախարարաց խորհրդոյ կողմէ եւ վաւերացած կայսերական իրատէիս, երկու փարանոց դրոշմաթղթերու գործածութեան եւ փոխանակութեան համար մէկ ամիս, իսկ միւս դրոշմաթղթոց համար երեք ամիս պայմանաժամ դրուած է։

Արդ, կը ծանուցուի հասարակութեան թէ արտօնեալ է գործածել եւ փոխանակել հին դրոշմաթղթերն մինչեւ վերոյիշեալ պայմանաժամերու վերջը, սկսեալ ներկայ Ագրին թուականէն։ Այդ պայմանաժամերէն ետքը հին դրոշմաթղթերու փոխանակութիւնն ու գործածութիւնն արգիլեալ է։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԵՆՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլիս 13|25 օգոստոս 91

ՀԵՌԱԳՐԱՅԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՒՆԷՆ

Ա.ՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՕԳՈՍՏՈՍ 24 ԹՈՒԱԿԱՆԱՒ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կոմս Մոլթքէ Ովիկֆելտ, Տանքմարքայի դեսպանն ի Փարիզ, Փրկ պատուանշանը Պ. Քառնոյի յանձնելով, ապահովեց թագաւորին առ նախագահն տուած համակրալից զգացմանց մասին։ Պ. Քառնօ շնորհակալ եղաւ և յարեց թէ յոյժ զգածուած է Ֆրանսական նաւատորմին ի Տանքմարքա գտած ընդունելութենէն։

—Ռուս բանակի սպայակոյտի նախագահ զօրավար Օպրուչէվ երէկ Փարիզ հասաւ։ բազմութիւնը ջերմագին ընդունելութիւն ըրաւ։ քաղաքը դրօշազարդուած էր։ քաղաքապետութիւնն անոր մատոյց պատուոյ գինին։ քաղաքապետը գաւաթ պարպեց ի պատիւ Զարին եւ կայսերական գերդաստանին։ զօրավար Օպրուչէվ պատասխանեց։

—Օպրուչէվ զօրավարին ի պատիւ Պերժըրաքի մէջ տրուած հացկերոյթին ծերակուտական գնդապետ Շատուա բաժակ պարպեց ի պատիւ ռուս բանակին։ Զարուն հետ սիրով պիտի միանան Ֆրանսայիք այն պարագային յորում երկու ազգերն յարձակում կրեն։»

—Երէկ, Պերժըրաքի մէջ տեղի ունեցաւ բացումն յիշատակարանի մը կանգնուած ի պատիւ 1870ի պատերազմի մէջ մեռնող Ֆրանսացւոց։

—(Ֆ.) Պ. Քառնօ հեռագիր մը ընդունեց Վիքթորիա թագուհիէն, որուն մէջ Ն. Վեհափառութեան կը յայտնէ իւր ըզգացած հաճոյքն Ֆրանսական նաւատորմին ընդունելով։ Պ. Քառնօ անմիջապէս հեռագրաւ շնորհակալութիւն յայտնեց Վիքթորիա թագուհւոյն։

—(Ֆ.) Աղեքսանդր թագաւոր վերստին պիտի այցելէ առ Պ. Քառնօ ի Ֆանթէնպլիօ։

ԱՐՄՏԵԱՑ ԽՆԴԻՐ

Փեթերսպուրկէ կը գրեն առ Նայէ Ֆրայէ Փրէսէ թէ Պալթիկ ծովու գլխաւոր քաղաքաց մէջ և մանաւանդ ի Վիլնա, խուժանն արգիլեր է համարի արտածումն որ ահագին համեմատութեամբ դուրս կը տարուէր։

—Ի Սերպիա, ներկայ տարւոյս հունձքը, մանաւանդ ցորեանը, թէ՛ քանակութեան և թէ տեսակի կողմէ յաջող կը ծանուցուի։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Գերմանիոյ կայսրն ու կայսրուհին Երէկ Մերսպուրկ ժամանեցին։ Բազմութիւնը ուրախութեան ջերմ աղաղակներով ընդունեց զանոնք։ քաղաքը դրօշազարդուած էր։ Խորհրդարանին կողմէ սարքուած հացկերոյթի մը եւաք, Նոցին Վեհափառութիւնք Փոցտամ գացին։

—Կայսրն ու կայսրուհին Վիլհարքի կայարանն հասան, ի Փոցտամ։

— Ի Մերսպուրկ, Սթոլպէրկ իշխանին պատասխանելով, կայսրն յայտնեց թէ գիւղացւոց ծաղկեալ վիճակն անփոփոխ պիտի մնայ եւ դժուարութեանց պիտի յաղթեն «ամենքս ալ խաղաղութիւն կը յուսանք, բայց եթէ պատերազմ ծագի, պատճառը մենք չպիտի ըլլանք։»

ՊԱՌՈՆ ԲԱԼԻԷՋ

Կ. Պոլսոյ աւստրեան դեսպան Պառոն Բալիէջ յիշի կոչուեցաւ, ուր մասնաւոր ունկնդրութիւն մը ունեցաւ Ֆրանց Եոզէֆ կայսեր հետ։ Դեսպանն ապա դարձաւ ի Թոպլաս իր ուղեւորութիւնը շարունակելով։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փարիզի ռուսական դեսպան Պ. Մոհրէնհայմ Փեթերսպուրկէ մեկնեցաւ իւր պաշտօնատեղին։

—Զարն և Կայսերական գերդաստանն հասան ի Բոբէնհակ։ Թագաւորը, գահաժառանգ իշխանն և յունաստանի գահաւորն ընդ առաջ ելան Տանպուրկ շոգենաւով և զրահաւէրներով։ Արքայական գերդաստանը, Կայլեսի իշխանուհին, դեսպանական մարմինը և նախարարք նաւամատոյցին վրայ Զարին ընդ առաջ ելան։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Անգլիոյ թղթատարութեան ընդ. տընօրէն Պ. Ռեյքս կաթուածահար մեռաւ։

Կը հաւատան թէ անգլիական կառավարութիւնը դիտողութիւն պիտի ընէ ի փեթերսպուրկ ի մասին Օտեսայի մաքսային վարչութեան այն անօրինութեանթէ ամէն հաճարարարձ նաւ որ ամսոյս 25էն անդին մեկնած չէ Օտեսայի նաւահանգիստէն, պարտաւոր է հաճարը պարպել։

—Քահիրէէն կը գրեն առ Թայմ թէ Էլ Թորի մաքսանոցին առողջական վիճակն գոհացուցիչ է վերջին տասն եւ հինգ օրուան մէջ եւ թէ վախ չկայ որ Եգիպտոսի մէջ հնտախտ ծագի։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ

ՀՈՒՍԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա 14 Օգոստոս

ԸՆԴԱՌԱՔ ՀՈՒՍԱԿԱՆԱԳԻՐՔ	
3 տարի Լիսաբոնի վրայ	108 3/4
3 » Բարիզի »	23 37 1/2
Ներքին Հանրային Հանգանակներ	
Երէկ երեկոյ գոց. (Մէջտ. Ի. Պէյ)	20 05 1/2
Բերայի մէջ »	— —
Լուսաւորեալ բաղաքացու	20 04 1/2
[illegible] »	20 04 1/2
Ռահվիլաթք Օսմանիէ երեկ երեկոյ	77 20
» » Փամ 3ին	— —
ԱՐՏԱՔԻՆ ԱՐԺԵԹԹԵՐ	
Փոխառութիւն Ա. Սերիի	42 7/8
» Բ. »	23 1/8
» Գ. »	20 04 1/2
ԱՅԼ ԱՐԺԵԹԹԵՐ	
[illegible]	4 30
[illegible]	8 20
[illegible]	5 20
[illegible]	4 26
Ռեժի	14 34
[illegible]	575
[illegible]	66 1/4
Բանքայի Լաֆրիոմի	138
ԸՆԴԱՌԱՔ ԴՐԱՄՈՎ	
[illegible]	100
20 Ֆրանգոց	» 87 24
Անգլիական ոսկի	» 110 02
Մարք (գերմանական ոսկի)	» 106 20
[illegible]	» 89 10
[illegible]	» 51 10
[illegible]	» 9
Մէջ. արծաթ (մարք)	» 107 37
Հինգնոց	» 102
Մեթալիք	» 101
Ռուսիկի	» 17
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարարի	» 6

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊԱՐՍԱ

Բարիզ, 25 Օգոստոս, ժամ 3 վայր. 15 արագ.

[illegible] 3 %	95 42
» » 4 1/2 %	105 20
Օսմանեան [illegible]	18 62
Օսմանեան երեսթաղթք	66 75
» Լիոնի բանկեթաղթք	343 75
[illegible]	556 56
Սուէզի ժէնէրալ	— —
[illegible]	815
[illegible] 5 %	90 65
[illegible] 5 % (1884)	412 50
[illegible] (1890)	418 75
[illegible]	486 25
[illegible]	762 50
[illegible]	446 25
[illegible]	550
[illegible]	625
Օսմանիէ (Օսմանեան բանկայիսէ)	360
[illegible]	25 275

Լոնտրա 25 Օգոստոս, ժամ 6 վայր. — երեկ.

Քէշ	95 7/8
[illegible] Ներքին Դ.	18 7/16
» » » Ա.	42 7/8
» » » Բ.	23 1/8
» » » Գ.	18 43
Փոխառութիւն 1877	— —
[illegible]	12 1/8
Եգիպտական միացեալ ([illegible])	96 1/8
» առաջն. (բրիվիլեժներ) 1890	91
Ռիո թինթօ	21 71
Ցօմանիէ (փոխառ. [illegible])	103
Հելլենական 5 %	81 1/2
Մէնջել »	62 1/2
[illegible] 1890	96 1/4
Ամյսքի երկաթուղի	22
Գատապայի երկաթուղի	16 1/2
[illegible]	25 475

Վիեննա 25 Օգոստոս, ժամ — վայր —

[illegible]	31 70
» Լեմբերգ Չերնովից	158 75
Ավստրոհունգարական Լլոյդի վրայ	118 45
» Փարիզի »	— —

Պերլին, 25 Օգոստոս, ժամ — վայր —

Ավստրոհունգարական Լլոյդի վրայ	20 31
» Փարիզի »	— —
Լոնդրայի թղթագրամ	206 50
Օսմանեան երկաթուղի	63 20
Օսմանեան բանկայիսէ Սերի Դ.	18 20

ԱՂՁԿԱՆՑ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԳՈՒԼԷՃ ՅԻԼԻԿԻԼԻՍԱՐ

Վարժարանիս առաջիկայ տարեշրջանը կը սկսի սեպտ. 3|15ին։ Տեղեկութեանց համար պարտ է դիմել ի վարժարանն՝ առ Տնօրէն Միս Փամբրիք։ Տնօրէնութեան ուղղեալ նամակներ պէտք է յղուին ի Պարպրլ Հաուս կ. Պոլիս։ 2—12

ՍԳՈԴԻ ՄՕՌԻՒ ՁԵՌՆ ՕՇԱՐԱՆ

Եբլաբզ. կ. Պոլիս, 13 գեկտ. 188°

Պարոնայք Սգոդ և Պոռնն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական դիրքովս կարող չեմ փորձեր ընել, այլ համաձայն ուրիշներու փորձերուն և այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ ձ'որ Մօրիս ձկան իւղն, իր այդ վիճակին մէջ դիւրաթափանցելով և մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց ըստ սխալաբուժական դիտութիւնն ի վաղուց անտի հաստատած է, մասնաւորապէս այժմեան պատրաստութեան մէջ։

Տ. Ս. Ս. ՄԱՎՐՈՅԷՆԻ ՓԱՇԱ
Բժիշկ Վ.Հ. Սուլթանին

ԻԼԱՆ

ԲՕՍԹԱ ՎԷ ԹԷԼԷԿՐԱՖ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ

Թէմտիտ վէ ինշալարը միգթէգտի իբրահիմ Սէնիեէի ճէնապը Բասիշհիտէն օրան պազը խութութ ճէտիտէի թէլէկրաֆիյէ իշուն մէվգրի միւնազասաեա վազ օրտուզու կէշէնտէ իրան գըլընան 10200 քիլօկրամ 4 միլիմէթրօլոք թիմուր, 640 քիլօկրամ 1 պուչուք միլիմէթրօլուք Պրոնզ Սիլիսօ Թէլլերի իլէ 2575 ատէտ միւքէմմէլ օրթա մտալ իզօլաթորրն իմրա գըլընան միւնազասալը նէթիճէսինտէ պուռնլարտան 4 միլիմէթրօլուք թէլին պէհէր 100 քիլօկրամը 35 ֆրանք 56 սանթիմ վէ Պրոնզ Սիլիսօ Թէլլինին պէհէր քիլօկրամը 2 ֆրանք 30 սանթիմ վէ իզոլաթորրն պէհէր ատէտի 1 ֆրանք 4 1/2 սանթիմ պէտլ վէ ֆիյաթը իլէ թալիլլերի էօհտէլէրինտէ թէգարիւբ իթմիշ օրտուզունտան իշուլա ֆիյաթլարատան 100տէ 5 թէնզիլինէ թալիպ օլանլարրն չէհրի ճարիի Բուռմինին 19ոնճը բազար իրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գաւառ Թէլէկրաֆ վէ Բօսթա Նէզարէթի մէճլիս իտարէսինէ միւրաճաաթ իթմէլերի թէքրար իլան օլունուր։

12 ազոսթոս 1307

ՀՈՅ

ՐՈՒՄԵԼԻ ԳԱԶԱՍԿԵՐԼԻԿԻ

Մահրուսէի Ղալաթատա Պէյօղլու Նամմահալլէտէ Գասէր Խաթուն մահալլէսինտէ պուռնտան ագտէմ ֆէվթ օլան Մարպուսվէրլարտա էֆզանը կանաֆլնտան Զօպան Օղլու Ճորճի վէլէտը Բահաեթի վէլէտը Գօսթինին թէրէքէսի գըսմէթի սաբերիեէ մէհքէմէսի մարիֆէթի իլէ թահրիր օլունտուղունտան, միւթէվֆիգի մէրգում զիմմէթինտէ հէր քիմին պաճաղը վար իսէ թարիխը իլանտէն իթիպարէն 31 կիւնէ տէկին մահքէմէյի մէգքիւրեէ միւրաճաաթ իյլէմէլերի վէ միւտտէթի մէգքիւրէնին ինգըզասընտա թերէքէի մէգքիւրէնին պէյն էլ վերէսէ թագսիմ օլունճաղը իլան ու իլթարը օլունուր։

17 մուհարրէմ 309

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՖԷԻՐԻ

ԻԼԱՆ

Շքոտրա ֆրրդասընտա պուլունան հայվանաթ իչին 307 սէնէսի ազոսթոսրէն 16ընճը կիւնիւնտէն իթիպարէն պիր սէնէլիք օլմադ վէ 1 այտա ալընճաղ կիւեահրն էսմանը 2ինճի մահ զաեէսինտէ իտարէ սանտրըղընտան թէսվիյէ իտիմէք չարթը իլէ մահալինճէ մէվգրի միւնազասաեա վազ օլունան կիւեահրն պէհէր գըսէի ճէտիտի 20 բարաեա թալիպի իւզէրինտէ օլուպ զիքր օլունան ազոսթոսրն 20ինճի կիւնիւ իհալէի գաթիեէսի իճրա գըլընճաղընտան, ֆիյաթը մէգքիւրէտէն թէնզիլաթ իճրասը իլէ մէգքիւրը կիւեահրն իթասընա թալիպ օլանլարրն վազգըլթը մէգքիւրէ գաւառ լէվազիմաթը ուժուժիյէ տայիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

13 ազոսթոս 91 Նո. 50 1—3

Սէրֆիչէ մէվգրընրն մահալինճէ մէվգրի միւնազասաեա գօնուլան էրզազը պէլտիրիլէն ֆիյաթլարը իլէ մահալը թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղունտան ֆիյաթլարրընտան թէնզիլաթ իճրասը իլէ էրզազը մէգքիւրէնին իթասընա թալիպ օլանլարրն թարիխը իլանտէն իթիպարէն պիր հաֆթաեա գաւառ մազամը Սէրասքէրի լէվազիմաթ ուժուժիյէ տայիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

11 ազոսթոս 91 Նո. 47 3—3

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱ

Վիճակ 31 Յունուար 1891

ՊԱՀԱՆՋՔ	Օսմ. Ոսկի		ՊԱՐՏՔ	Օսմ. Ոսկի	
Բաժինք լգանձուած	5,500,000		Դրամագլուխ	11,000,000	
Մնուկ ի կ. Պոլիս	1,412,325	16	Պանքառոմք ի շրջաբերութեան ի կ. Պոլիս և ի մասնաճիւղս	715,081	
» ի մասնաճիւղս	349,944	90	Վճարելի փոխանակագիրք	1,533,036	09
Գանձելի փոխանակագիրք	6,313,284	78	Ընթացիկ հաշիւք Կայսերական գանձուն—«պարտականք»	»	
Ընթացիկ հաշիւք Կայսերական գանձուն—«պարտականք»	1,699,062	31	Ընթացիկ հաշիւք զանազանք—«պահանջողք»	5,653,052	59
Ընթացիկ հաշիւք զանազանք—«պարտականք»	4,540,637	53	Դրամական աւանդք որոշ պայմանաժամով	1,137,850	76
Փոխառութիւնք արժէթղթոց և վաճառաց վրայ	1,430,772	33	Պահեստք զանազանք	350,730	59
Պիշարժ և շարժական գոյք	85,978	26	Վճարելի շահաբաժինք	4,474	44
Զանազանք	20,294	76	Զանազանք	658,074	56
	21,052,300	03		21,052,300	03

Վաւերացեալ ճշդութիւնն ըստ տուեալաց Թ. 2

Վասն Ցնօրէնի
ԿԻՒՍԹ. ՈՒԼՖԻՆԿ

Ընդհանուր Տնօրէն
ԷՏԿԱՐ ՎԻՆՍԸՆԴ

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՒՅԹ ԱՆԳ. ՈՍԿԻ 1,000,000

«ՖԻՆԻՔՍ»

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւելքան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրերք Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգղ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի ՁԱՌԱՅ համար։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և այծական՝ տուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանաց և միջնորդութեամբ ստորագրելոցս, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած ՁԱՌԱՅՆԵՐՆ։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եղերաց
Թիւ 11։ և 12, Սանտալճը խան, Գալաթիա, Աւստրիական թղթատան վերեւ։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒԻՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

Ա. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ ֆռանք 8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1890 » 6,165,860
Տարեկան հասոյթ » » » » 14,135,925

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՖՈՒԱՆՔՖՕՐԹՈՒԱՂ

ԾՈՎԱՑԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆռանք 6,250,000 Պահեստի դրամ ֆռանք 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ չոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և գրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանաց և սակագնաց։ Այսոյ նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկերս միացած է եւրոպական 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 ֆռանք

Լիազօր ներկայացուցիչ հանար Թուրքիոյ

ԳԱԼԱՏԻԱ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահէք—Գաղաթա, Անանիատիս խան. 12, 13, 14.

16

SANTAL DE MIDY

ԴԵՂԱՑՈՒՈՐ Ի ԲԱՐԻԶ

Պէտք չի թողուր Գոնորէա, Քլիպէպի, կապզուրիչ հեղուկներու։ կը լմնցնէ 48 ժամուան մէջ տարախիսի հիւանդութիւնները։ — մէն մի դեղուհան կը կրէ։ այն անունը սեւ տառերով։

Բարիզ, 8, Վիլլիէն փողոց, 8։

ԿԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԳԱՌԼԷՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԷՐԳԻ

Գալաթիա Պէօյուք Միլլէթ խան, մի ջազգ. թղթատարատան վրայի յարկը, և ի Զմիւռնիա Իսմանէլիքի փողոց թիւ 59

Այս նշանաւոր գործատունն, որ արժանաւոր համբաւ մի ստացած է ի մեզ, այս ամիսն եղանակին առթիւ իւր վաճառքներու քանակութեան վրայ յաւելումմ մի կ'ընէ, որ արդէն բազմաթիւ է Ցքնամանան, Ոնդղիական, Գերմանական և Պէլճիական բերքերու զանազան տեսակներով։

Հետեւաբար իւր բուն գործարանին ապրանքներուն վրայ որք են՝ օժտի համար ամէն տեսակ ճարմանկեղնք, բանուածք, կիսազգեստք, քալիքօ, քրսէ, թաշկինակ, սեղանի պլոտք, շապկի, շապկընկեր, ոտամանք, ֆլանէլ կանանց օրիորդաց և փոքր աղջկանց համար զարդագեստներ, աւելցած է ուրիշ տեսակ անթիւ նիւթեր բոլորն ալ ընտիր տեսակ։

Հասարակաց զարմանքը կը գրաւէ մանաւանդ այն վայելուչ և զանազան տեսակ վերարկուներն և ճաքէթներն կանանց օրիորդաց և տղայոց, որք բոլորն ալ վերջին նորաձեւութեան համեմատ ճարակով ու շքեղութեամբ յօրինեալ են։

Յաւելում մի ըրած է նաև ապպրուած գեղեամներու պատրաստութեան նորաձեւութեան վրայ որ արդէն հռչակ է այնքան, և իւր ընդարձակ արհեստանոցին շնորհիւ կրնայ կատարելագոյն գոհացնել բոլոր իւր յաճախորդները նոցա ճաշակին ու քաղաքացոյ համեմատ ի գործ դնելով ինչ որ տարբերութիւն։ Կը գտնուի նաև մինչեւ 16 տարեկան տղայոց համար ամէն տեսակ զգեստներ բալթոներ խիստ չափաւոր գներով։

Կը ծանուցնի մեծ և փոքր քանակութեամբ։

ՊԱՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆ, ՁԵՌՔ 8

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՉԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկումներ

Բշ. 12/24 Օտեսայի ուղղակի ուղղորդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Գշ. 13/25 Ալէքսանդրիոյ ուղղակի ուղղորդակ, ժամ 5ին յետ միջօրէի. Պիրէանի ճամբով
Դշ. 14/26 Սեվաստոպոլի ուղղորդակ, առաւօտեան ժամ 1(ին։
Դշ. 14/26 Ուղղորդակ դէպի Փոքր Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։
Եշ. 15/27 Օտեսայի ուղղորդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Ադդ — Օդասա 13/25, երեքշաբթի օրը կ պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորք Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, պէյրութ, Եպպա, և Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւն։ 10

ՄԱՍ

ՇՈՒԻՆԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբուլ և Մէնչիրսանի դէպ բանող շոգենաւ

Անունք	Թոնոյ	Անունք	Թոնոյ
Քանդրաս	4200	Սֆինքս	3000
Ֆէրոս	4000	Սայրիս	3000
Օսմանլի	4000	Դէլթիա	3000
Սեսոստրիս	3250	Բէրա	3000
Թիրա	3250	Լօրիւս	800
Մակասլա	3250	Սլէնտա	800
Մարիոթիս	3250	Սէտրլ	700

Բերա շոգենաւը, նուազագոյն ձօնս, ամսոյս դէպ ի 17ին Լիվերբուլէն ասա կ'ընպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ. Ուիթոլ խան ՁԻՑՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

14 31. Ձէյմս Ադրիդ Լիվերբուլ

Արտօնատէր Ս ՏՍՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՌՈԵԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ

ԱՍԻՈՒԱՆՍ ՔՈՌԲՕՐԷՇԸՆ

ԱՄԵՆԷ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան Անգլ. ոսկի 4,000,000
Ցարդ հրդեհի արկածից համար տուած է » 35,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամէն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և մանաւանդ առանց որ եւ իցէ ՁԵՂՁի կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք կը հրաւիրուին դիմել առ Ընդհանուր գործակալս Ճ. Վ. ՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Պահէք Գաղաթա, Մէյյանճըք սօքաք, Ուիթոլ Խան։

ՈՉ ԵՒՍ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆ — ՈՉ ԵՒՍ ԱՐԵԱՆ ՆՈՒԱՁՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԻԱԼ-ՊՈՏԷՆԻ ԵՐԿԱԹ

2218

Այս բաղադրութիւն մեծագոյն յաջողութեամբ կը յանձնարարուի Ֆրանսայի գլխաւոր բժիշկներէն, որք, յետ գործածութեան, նախամեծար համարած են զայն միւս երկաթախառն պատրաստութիւններէն։

Այս եղէսի, շատ քիչ հոտ յետ ներքեւ, դեղ դիւրաբերմամբ կ'առնուին կիներէն և մանուկներէն

Պնդութիւն չի տար, ատամները չի գրգռեր, ակռայները չի սեւցներ։

Կեդրոնատեղի՝ ԾԱՆՆԻ ԵՒ ԺՈՐՏԱՆ, 1, Կամուրջի հրապարակ, Պոլիս

ROYAL VICTORIA

ՄԱԶԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ԱՆՎՐԻՊԵԼԻ ԴԱՐՄԱՆ

ՄԱԶԵՐՈՒՆ, ՄՕՐՈՒԹԻՆ ԵՒ ՊԵՏԻՆ ՏԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԻՐԵՆՑ ՈԳԾՆ ԵՒ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԳՈՑՆԸ

Գործածութիւնը դիւրին. Կ'արգիլէ մազերուն թափիլը. Հետզհետէ բայց ապահով արդիւնք յառաջ կը բերէ. Բնական և փայլուն գոյն կուտայ մազերուն։ Գործածութիւնը բազմաձեւ չէ։

ՆԵՐԿ ՁԼ ՁԼ ԱՅՍ

Փափաքեալ ապրանքն ընդհանրապէս յառաջ կուգայ
10—15 օր յետոյ

Այն անձինք որք ծանր հիւանդութիւններէ ելած են, անոնք որ մտատանջութիւններ ունին, կանայք որ կամ առած էն և մեծ յոգնութեանց ենթակայ բոլոր մարդիկ իրենց մազերը կորսնցնելու ենթակայ են. այս պարագայից մէջ մանաւանդ ՄԱԶԵՐՈՒՆ ԱՐՈՒՅԱԿԱՆ ՎԻԳՈՐԻԱ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉԸ կոչուած է,

ՄԵԾ ԴԱՌԱՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՄԱՏՈՒՑԱՆԵԼՈՒ

Ի Թուրքիա մեծաքանակ վաճառման համար միակ կեդրոնատեղին է ԷՄՄՈՒՆՏ ԳԱԼԱՏԱՆԱ, Մթերանոց անգլիական, Վ.ղվոտա. Թիւ 95 և 97, Գալաթիա։ 601

EMULSION SCOTT

(ՍԿՈՏԻ ՕՀԱԲԲԿ)

ՄՈՐԻՒ ՁԿԵՆ ՉՈՒՏ ԻՒՂ

Իբոֆոսֆիդով որ շրջվ ի սոպոյով

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԿՈՏԻ և ՊՕՈՒՆԻ
ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ անորժամամ է

Մորիւ ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ։ Իբոֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոշլերը
Կը բուժէ հաղը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճոզաձութիւնը

Թիժիշկներէն ընդունուած է, անորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փոփուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԷՒ ՀԻՐԱԼ 221

ՄՈԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

Նոր գիւտ մազերուն գոյնը փոխելու համար մէկ երկու անգամն, առանց ուրիշ նիւթի գործածութեան և կամ լուացքի,

ՇԱԳԱՆԱԳԱԳՈՅ ԿԱՄ ՈՐԱԿԱՆ ԿԱՏԱՐԵԱԼ ՍԵՌԻ

Բաղկացեալ միայն արմատներու և խոտերու հիւթէ։ Սպիտակ կամ կարմիր մազերն անմիջապէս կը փոխուին պոյտառ շագանակագոյն կամ թանձր սեւի։

Փորձը ցոյց տուած է թէ այս ներկն ոչ միայն գեղազարդ է նմանողական ուրիշ պատրաստութիւններէ։ Ի առաւելութիւնն է նաև դեղուն ամէնէն բնական գոյնը տալ։

Կան երեւոյթը տալ և ամենէն ուշադիր դիտողն ի դէպ հանելը կը կասկածէ հեղաց անկումը, գլուխը կը մաքրի թեպէտ կ'անհետացնի և նոր մազ կուտայ մազերին ուշադրութեամբ կարգալ

ԳՈՐԾԱԾՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

Օրուան երեքշնչել գործածելէ առաջ և փոքր բանգուդեամբ հեղուկին դնել ակաւառակի մը մէջ, յետոյ բարակ ղգալով ամանորմէ մը կամ այդ հեղուկին մէկ թրջած սպանգոմամբ թեթեւ կերպով մազերուն վրայ անցուցեալ դալն, ոչնչով որ ամբողջ մազերը թրջին։ Ապա գլուխը բաց պահել մինչեւ որ հեղուկը ոչնչանայ։ Որոյ մազերը մէկ չորրորդի, ոչ-մէկ երկու գործածութեան պէտք ունին, ոչոյց համար մէկ անգամէ բաւական։ Եթէ մէկ երկու անգամն աւելի գործածուի, գոյնն աւելի թանձր կ'ելլայ։ Անշամ մը որ ուզուած գոյնը ձեռք բերուած է, զայն տարբերելով պահելու համար կը բաւէ երեք լոյս տարածն անգամ մը հեղուկին գործածելու։ Ի մերոյն և պեսիերուն համար Ցնաք կայ գլուխը լուալ գործածութիւնն առաջ կամ նաքար։ Մինչեւ դէպի ձեռնը լուալ առ է գրգռութիւն։

Նան. Եթէ ուզուած գոյնը ձեռք չբերուի մէկ երկու գործողութիւնն եռաց, գլուխը լուալու է ջիր մը աղբոլով. ապա ձլուան քսելու է այդ ներքին մէկ թեթեւապես թրջած սպանգ մը, և ուզուած ապդեցութիւնն յաջալ կուգայ անմիջապէս։

ԿԵՂՆԵՐԻՆ ԶՕՀՈՇԱՆԱԼ

Միակ կեդրոնատեղի ԷՄՄՈՒՆՏՕՆ ԳԱԼԱՏԱՆԱ, ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ, Վ.ղվոտա պա Հականոցին քով, կպարան Գալաթիա-Հիշլիի Թրամվէյից, Թիւ 95 և 97, Գալաթիա։ 2214

NEVRALGIES ՁՂԱՅԱՒ ԱՆԿԱՐԴ, ՍՏԱՄՈՔԻՍ ԽԻՓՔ, և ՀԳԱՅԻՆ բոլոր հիւանդութիւնք կը բուժուին ՏՈՒՔԹ ՖԷՐՈՆԻԷՆ ԱՆԻՖՆԷՎՌԱԼԳԻՔ դեղահատներով։ Տուփը 3 ֆր. — Պահանջել Գործարանատեղը Միւլհեան գրչէն. կեդրոնատեղի՝ Դեղ. ՌՈՊԻՔԷ, 23, Մոնթ փողոց, Բարիզ. Ի և. Պոլիս Մէկիքի և ընկ., դեղավաճառք, և ամէն լաւ դեղաբաններ. 2218

VICHY

ՎԻՇԻ

Ֆրանսա (Գաւառ Ալիէի)

ԳԱԼՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Վաճառութիւն՝ Փարիզ, 8, Մուլլար Մոնմարթր

ՀԱՆՔԱՁՐՈՅ ԵՂԱՆԱԿ

PASTILLES DIGESTIVES.—Այս շաքարեղը Վիշիի մէջ պատրաստուած են Ջերմուկներէն եկած աղով, ախորժահամ են և ապահով դարման մ'են դիւրամարսութեան դէմ։

SELS de VICHY pour BAINS. — Այն անձանց համար որք չեն կրնար Վիշի երթալ։ Կեղծէն զգուշանալու համար, սոյն դեղերու և չիշերու վրայ պահանջել ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ գրչէն։ Կը գտնուի դեղագործական Անգլիական մթերանոցն և Պոլսոյ բոլոր դեղագործաց քով։ 2203

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԱՑ

ԳԻԾ Կ. ՊՈԼԻՍ—ԱԴՐԻԱՆՈՊՈԼԻՍ—ՊԵԼԼՈՎԱ

Կառախումբ Կ. Պոլսէն մեկնող	Արեւ. Ճեպն. Թ. 2 Բշ. Եշ.	Կախ. Ճամբ. Թ. 4 Ա.Հ. օր	Կախ. Խառն. Թ. 52 Ա.Հ. օր
	երեկոյ ժ. Վ.	երեկոյ ժ. Վ.	Առաւ. ժ. Վ.
Կ. Պոլիս ... մեկնումն	7 20	8 13	7 50
Գումրգաբուն			8 08
Եէտի—գաւուլ			8 22
Մագրիգիւղ			8 39
Այսթէֆանոս			8 52
Քիւչիւք—Զէքմէճէ			9 03
Լաստրա—գաւուլ		9 46	9 47
Չատալճա			10 23
Զամպասթէ	9 50	10 46	11 06
Գապպաշէ			11 45
Սինէբլի			12 51
Զէրքէսքեոյ ժամանումմ		12 02	1 33
Զէրքէսքեոյ մեկնումմ		12 04	2 00
Զորլու	11 50	12 47	2 50
Մուրաթլը—Գէօքէլի			3 38
Սէրկէր—Զիփթիլիք			4 09
Լիւլէ—Պուրկազ		2 19	4 49
	երեկոյ		
Պապա—Էսքի	1 55	2 51	5 35
Բալլը—քէոյ			6 16
Ուզունճա—Բէօրբիւ		3 57	7 03
Գուլէլի—Պուրկազ		4 13	7 47
Զէրլի			8 13
Ադրիանոպոլիս ... ժամ	4 14	5 09	9 00
			երեկոյ
			Կախ. Խառն. Թ. 132 Բշ. Դշ. Ուր.
			Առաւ.
Ադրիանուպոլիս ... մկ.	4 19	5 19	5 30
Գասրքէոյ			6 42
Մուսթաֆա բաշա ժամ.	5 13	6 15	7 32
	մկ. 5 20	6 30	7 52
Հարմանլը ժամ.	6 4	7 12	9 10
	մկ. 6 9	7 27	9 27
Թրքնօվա—Սէմէնլի ժամ.		7 51	10 10
			Առաւ.
Թրքնօվա—Սէմէնլի մկ.		8 01	10 45
Գեյաճրք—Հապէյ		8 38	11 44
Եէնի—Մահալլէ		9 27	12 57
Բաքալլը	8 32	9 53	1 39
Գաթմանիցա—Սիմանիմք		10 20	2 14
Փիլիպէ ժամ.	9 21	10 42	2 39
	մկ. 9 31	11 2	3 14
Թամամ Բաղաճրք		11 58	4 40
Սարամպէյ		12 23	5 11
	մկ.	12 24	երեկոյ
Պէլովա ժամ.	11 10	12 43	
		Առաւ.	
Սոֆիա		երեկոյ	
Դնիչ ժամ.	3 18	4 29	
	8 20	10 04	
	դշ. գիշ.		
Պէլկրատ	2 45	4 48	
Պուլատէշթ	10 05	1 25	
Վիէննա	3 15	7 18	
			երեկոյ
Սկիւպ	դշ. գիշ.	1 49	
Սէլանիկ		9 33	

Կառախումբ Կ. Պոլսէն մեկնող	Արեւ. Ճեպն. Թ. 1	Կախ. Ճամբ. Թ. 3 Ա.Հ. օր
	ժ. Վ. Բշ. Եշ.	ժ. Վ.
Սելանիկ ... մեկնումն		6 00
Սկիւպ		6 49
Վիէննա	8 25	8 00
	դշ. գիշ.	
Պուլատէշթ	2 35	2 40
Պէլկրատ	9 30	1 55
Նիշ	3 20	5 44
Սոֆիա	9 30	12 16
	դշ. գիշ.	
	Առաւ.	երեկոյ
Պէլովա մեկ.	12 40	3 57
Պարամպէյ		4 15
Թամամ Բաղաճրք		4 42
	ժամ.	
Փիլիպէ մեկ.	2 12	5 35
	2 17	6 00
Գաթմանիցա—Սիմանիմք		6 21
Բաքալլը	3 08	6 47
Եէնի Մահալլէ		7 12
Գեյաճրք—Հապէյ		8 01
Թրքնօվա—Սէմէնլի ժամ.	4 38	8 38
		Առաւ.
Թրքնօվա—Սէմէնլի մեկ.	5 00	8 42
Հարմանլը ժամ.	5 24	9 06
	մեկ. 5 29	9 21
Մուսթաֆա-փաշա ժամ.	6 10	10 02
	մեկ. 6 15	10 17
Գասրքէոյ »		
Ադրիանուպոլիս ... ժամ.	7 09	11 13

Կառախումբ Կ. Պոլսէն մեկնող	Արեւ. Ճեպն. Թ. 123 Բշ. Եշ.	Կախ. Խառն. Թ. 51 Ա.Հ. օր
		Առաւ.
Ադրիանուպոլիս ... մեկ.	7 14	11 23
Ուզունճա		12 19
Գուլէլի—Պուրկազ (Պիւֆէ)		12 36
Բալլը—Քէոյ		
Պապա—Էսքի	9 36	1 30
Լիւլէ—Պուրկազ		2 18
Սէրկէր—Զիփթիլիք		
Մուրաթլը—Գէօքէլի		
Զորլու		3 48
Զէրքէսքեոյ ժամ.	12 12	4 23
մեկ.	12 17	4 30
Սինէբլի		
Գապպաշէ		
Զամպասթէ	1 57	6 11
Չատալճա		6 47
Զարամա—գուլ		
Քիւչիւք—Զէքմէճէ		
Այսթէֆանոս		
Մագրիգիւղ		
Եէտի—գուլ		
Գումրգաբուն		
Կ. Պոլիս (Պիւֆէ) ժամ.	4 00	8 15
	երեկոյ	Առաւ. երեկոյ

ԳԻԾ ՍԵԼԱՆԻԿ—ԻՒՍՔԻՒԿ—ՍՊԼԻՏՔԷ

Կառախումբ Թ. 512/522 Սելանիկէն ամէն օր	Առաւ. ժ. Վ.	Կառախումբ Թ. 523 Վիէննայէն ամէն օր	ժ. Վ.
Սելանիկ (Պիւֆէ) ... մեկ.	6 00	Վիէննա մեկ.	8 00
Թեսալոնիկ	6 33	Պուլատէշթ	2 40
Ամամտօվա	7 10	Պէլկրատ	10 58
Գարասուլու	7 31	Նիշ	5 50
Կիւմիւճէ	7 41		Առաւ.
Կէօրկէլի	3 17	Սպէֆչէ մեկ.	10 40
Միրաօվատ	3 51	Պուլգանոֆչէ	10 55
Սթրումիցա	9 00	Պուլգարէֆչէ	11 23
Տեմիրգապու (Պիւֆէ) ժամ.	9 32	Բրեշօվա	11 40
	մկ. 9 42	Թապանօֆչէ	12 03
Գրիմսլագ	10 27	Գուլամանցա	12 37
Վ.էնէֆանօ—Կլասիոպ	11 06	Հատշալար	1 13
	ժամ. 11 53	Իւպրիւպ (Պիւֆէ) մեկ.	1 49
Զէլենիքօ	մկ. 12 03		ժամ 2 01
	12 51	Զէլենիքօ	2 37
Իւպրիւպ (Պիւֆէ) ժամ.	1 27	Գէօրբիւլիւ ... ժամ.	3 20
	մեկ. 1 49		մկ. 3 30
Հատշալար	2 29	Վ.էնէֆանօ—Կլասիոպ	4 20
Գուլամանցա	3 22	Գրիմսլագ	5 03
Թապանօֆչէ	3 53	Տեմիրգապու (Պիւֆէ) ժամ.	5 37
Բրեշօվա	4 21		մկ. 5 52
Պուլգարէֆչէ	4 33	Սթրումիցա	6 26
Պուլգանօֆչէ	4 57	Միրօվատ	6 38
Սպէֆչէ ժամ	5 10	Կէօրկէլի	7 19
	երեկոյ	Կիւմիւճէ	7 31
Նիշ ժամ	9 40	Գարասուլու	8 02
Պէլկրատ	4 48	Ամամտօվա	8 22
Պուլատէշթ	1 23	Թեսալոնիկ	9 04
Վիէննա	7 15	Սելանիկ (Պիւֆէ) ... ժամ.	9 38
			երեկոյ

ԳԻԾ ԻՒՍԿԻԿԻ—ՄԻԹՐՕՎԻՑԱ

Կառախումբ Թ. 622 Իւսկիւպէն բշ. դշ. ուր.	Առաւ. ժ. Վ.	Կառախումբ Թ. 621 Միթրովիցայէն դշ. եշ. շբ.	Առաւ. ժ. Վ.
Իւսկիւպ (Պիւֆէ) ... մեկ.	7 40	Միթրովիցա (Պիւֆէ) մկ.	7 25
Լիէշան	8 47	Վուչիտրն	7 47
Քարասանիք	9 42	Բրիշթինա	8 41
Վ.էռիզովից	10 52	Լիբէֆնիկ	9 36
Լիբլիան	11 45	Վ.էրսօվիցա	10 37
Բրեշթինա	12 37	Քարասանիք	11 24
Վուչիտրն	1 23	Լիէշան	12 01
Միթրովիցա (Պիւֆէ) ժամ.	1 40	Իւսկիւպ (Պիւֆէ) ... ժամ.	12 54
	երեկոյ		երեկոյ

ԹԷՐՆՕՎԱ—ՍԻՄԻՆԼԻ—ԵԱՄՊՕԼՈՒ

Կառախումբ Թ.	321 Բշ. եշ	323 Կիր.	Կառախումբ Թ.	322 Դշ. Շբ.	324 առ.
Հղրդկցութ. գլխաւոր գծին կոմբրոց հետ	8 35	12 48	Պուրկաս մեկ.	9 40	
				Առաւ.	Առ.
Սոֆ-Պէլվէն ժամ.			Եամպոլու մեկ.	2 40	5 10
			Սիլիսթրա—Բրմանը	3 41	6 13
Սարամպէյեն ժամ.			Եէնի—Զաղրա	4 42	7 9
	երեկոյ	երեկոյ	Բասանէ—Մէյլէսի	5 45	8 14
Թրնավ-Սմէնլ մեկ.	9 13	1 40	Գաղրաբուրնար	6 46	9 15
Գաղրաբուրնար	9 58	2 25	Թրնավ—Սմէնլի ժ.	7 20	9 49
Բասանէ—Մէյլէսի	11 03	3 32		Առաւ.	Առ.
Եէնի—Զաղրա	12 13	4 43	Հղրդկցութիւն գլխաւոր գծին կոմբրոց հետ		
Սիլիսթրա—Բրմանը	1 11	5 41		8 01	
Եամպոլու ժամ.	2 00	6 30	Պէլվէ-Սոֆիսի մ.		
		երեկոյ			
Պուրկաս ժամ.	6 58		Սարամպէյ մեկ.		
	Առաւ.				

ԱԴՐԻԱՆՈՊՈԼԻՍ—ՏԷՏԷ ԱՂԱՃ

Կառախումբ Թ. 222 Դշ. եշ. շբ.	ժ. Վ. երեկոյ	Կառախումբ Թ. 221 Բշ. դշ. ուր.	ժ. Վ. Առաւ.
Տէտէ—Աղաճ ... մեկ.	12 20	Կ. Պոլիս ... մեկ.	8 00
Ֆէրրէ	1 29	Ուզուն »	8 55
Պիտէլլի	2 33	Գուլէլի—Պուրկազ մեկ.	9 40
Սուֆլի	3 31	Զիմիթեբա	10 15
Զիմիթեբա	4 36	Սուֆլի	11 27
Գուլէլի—Պուրկազ	5 19	Պիտէլլի	12 20
Ուզուն »	5 46	Ֆէրրէ	1 21
Ա. Պոլիս ... ժամ.	6 40	Տէտէ—Աղաճ ... ժամ.	2 20
	երեկոյ		երեկոյ

Ցառաջեալ վայրկեանները գիշերուան ժամեր կը նշանակեն սկսելով երեկոյեան 6է (ինչ. առաւօտեան ժ. 5 59 (Ը. Ե.)